

Bilde lånt fra kommunens
hjemmeside

Tjenestegjennomganger

Administrasjonsanalyse, NAV, barnevern og Helse og mestring

Økonomikonferanse 21. oktober 2024

Tjenestegjennomganger

1. Administrasjonsanalysen

- ▶ Viktigste funn og anbefalinger

2. Tjenestegjennomgang Helse og mestring

- ▶ Viktigste funn
- ▶ Potensiale for reduserte utgifter og anbefalinger

3. Tjenestegjennomgang sosial

- ▶ Viktigste funn
- ▶ Potensiale for reduserte utgifter og anbefalinger

4. Tjenestegjennomgang barnevern

- ▶ Viktigste funn
- ▶ Potensiale for reduserte utgifter og anbefalinger

5. Velferd på nye måter

- ▶ Har vi et handlingsrom?

Oppdraget



Moss kommune er innmeldt i ROBEK, og har en betydelig ubalanse mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Kommunestyret vedtok 18. juni en nedtrekksplan som kan sies å være del 1 av nedtrekkene som må gjøres.

Moss kommune ønsker bistand til en **analyse av tjenester i kommunalområde Helse og mestring, barnevern og økonomisk sosialhjelp** med vekt på **økonomi, organisering** (ikke organisasjonsstruktur) **og kvalitet:**

- ▶ Har kommunen et riktig nivå på tjenestene, herunder om kommunen har tjenester som andre kommuner ikke har og omfang på oppdrag (vedtak) og varighet
- ▶ Har kommunen en riktig bemanningsomfang/bemanningsnivå.

Konkret ønsker kommunen bistand til følgende:

- ▶ Utarbeide en **anbefaling av nivå på riktige tjenester**, herunder utfasing av tjenester, eventuell opptrapping av tjenester til kommunalområdet helse og mestring, barnevernet og økonomisk sosialhjelp sett opp mot demografiutvikling, geografiske hensyn og tilgang på kompetent personell
- ▶ Sammenhengen mellom **tildelingskriterier, tjenestevedtak og nivå** på gitte tjenester
- ▶ Utarbeide en **anbefaling på bemanningsnivå** for de ulike tjenestene, jf. k-sak 62/24
- ▶ Utarbeide en **anbefaling på bemanningsnivå/produktivitet**, jf. k-sak 43/24 om barnevernet.

Samfunnsfloker og langsiktige investeringbehov i møte med krevende økonomi



Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Kommune	Fylke	Norge	Enhet (*)	Folkehelsebarometer for Moss
Befolkning	1 Andel barn, 0-17 år	19,3	19,8	20,3	prosent	
	2 Andel unge eldre, 65-79 år	15,8	15,6	13,9	prosent	
	3 Andel over 80 år	5,1	4,8	4,5	prosent	
	4 Andel 80 år+, framskrevet til 2050	11,6	11,1	10,4	prosent	
	5 Personer som bor alene, 75 år +	43,1	42,1	42,0	prosent	
	6 Befolkningsvekst	1,9	1,4	1,2	prosent	
Oppvekst og levekår	7 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	75	74	81	prosent	
	8 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	11,3	11,9	9,8	prosent	
	9 Inntektsulikhet, P90/P10	2,8	2,7	2,8	-	
	10 Leier bolig, 45 år +	11,2	12,9	12,4	prosent	
	11 Bor trangt, 0-17 år	21	19	18	prosent	
	12 Gjeld større enn 3 ganger inntekt	22,4	19,4	20,8	prosent	
	13 Unge som står utenfor, 15-29 år	12,3	11,6	9,5	prosent (a,k)	
	14 Stønad til livsopphold, 20-66 år	21,9	22,4	17,4	prosent (a,k)	
	15 Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	24	27	24	prosent (k)	
	16 Gjennomføring i vdg. opplæring	80	79	80	prosent (k)	
17 Høy tilfredshet, Ungdata 2022	49	51	50	prosent (a,k)		
Miljø, skader og ulykker	18 Valgdeltakelse	58,8	57,6	62,4	prosent	
	19 Drikkevann, hygienisk og stabilt	100,0	97,4	93,4	prosent	
	20 Luftforurensning, eksponert (ny def.)	91	75	46	prosent	
	21 Trygt i nærmiljøet, Ungdata 2022	83	83	84	prosent (a,k)	
	22 Med i fritidsorganisasjon, Ungd. 2022	55	54	58	prosent (a,k)	
Helse- relatert atferd	23 Trener sjeldnere enn ukentlig, 17 år	24	27	28	prosent (k)	
	24 Skjermtid over 4 timer, Ungd. 2022	47	46	45	prosent (a,k)	
	25 Røyking, kvinner	4,1	3,8	2,4	prosent (a)	
Helsestillstand	26 Forventet levealder, menn	79,3	79,7	80,3	år	
	27 Forventet levealder, kvinner	83,5	83,4	84,0	år	
	28 Utd.forskjeller i forventet levealder	5,8	5,2	5,1	år	
	29 Overvekt og fedme, 17 år	21	25	22	prosent (k)	
	30 Psykiske sympt./lidelser, 0-74 år	186	183	168	per 1000 (a,k)	
	31 Muskel og skjelett, 0-74 år	324	332	313	per 1000 (a,k)	
	32 Hjerte- og karsykdom	18,9	18,7	17,2	per 1000 (a,k)	
	33 Tykk- og endetarmskreft, nye tilfeller	79	80	84	per 100 000 (a,k)	
	34 Vaksinasjonsdekning, influensa, 65 år+	65,8	63,2	62,3	prosent	

Bærekraftige byer og lokalsamfunn – områdesatsing som virkemiddel

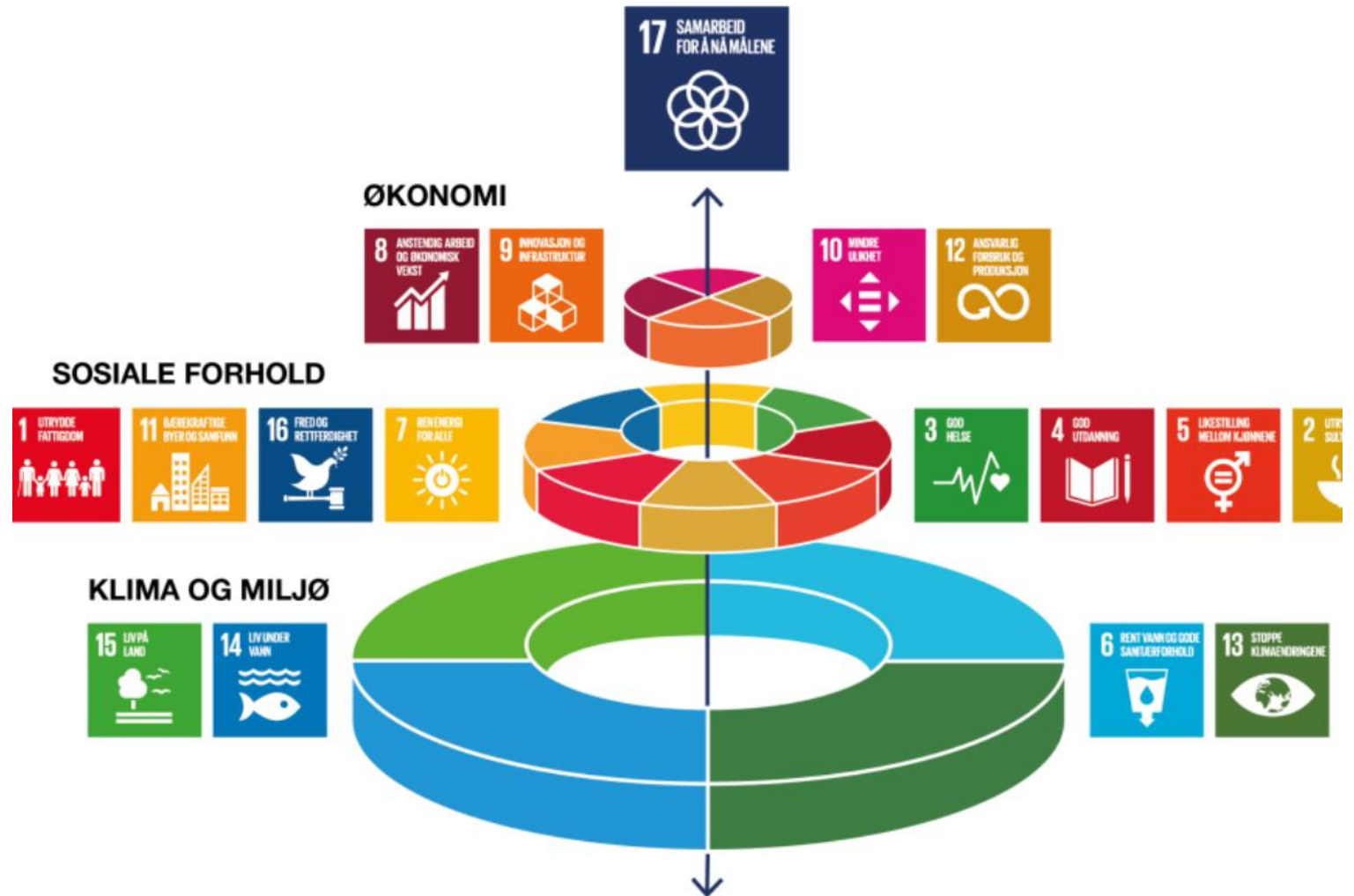
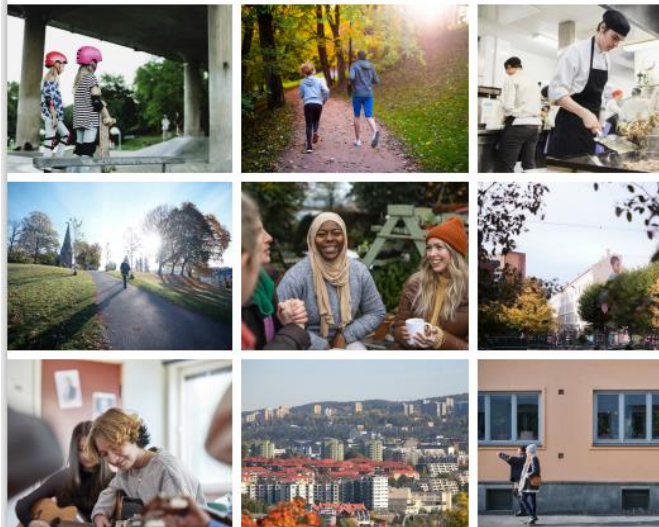


Meld. St. 28

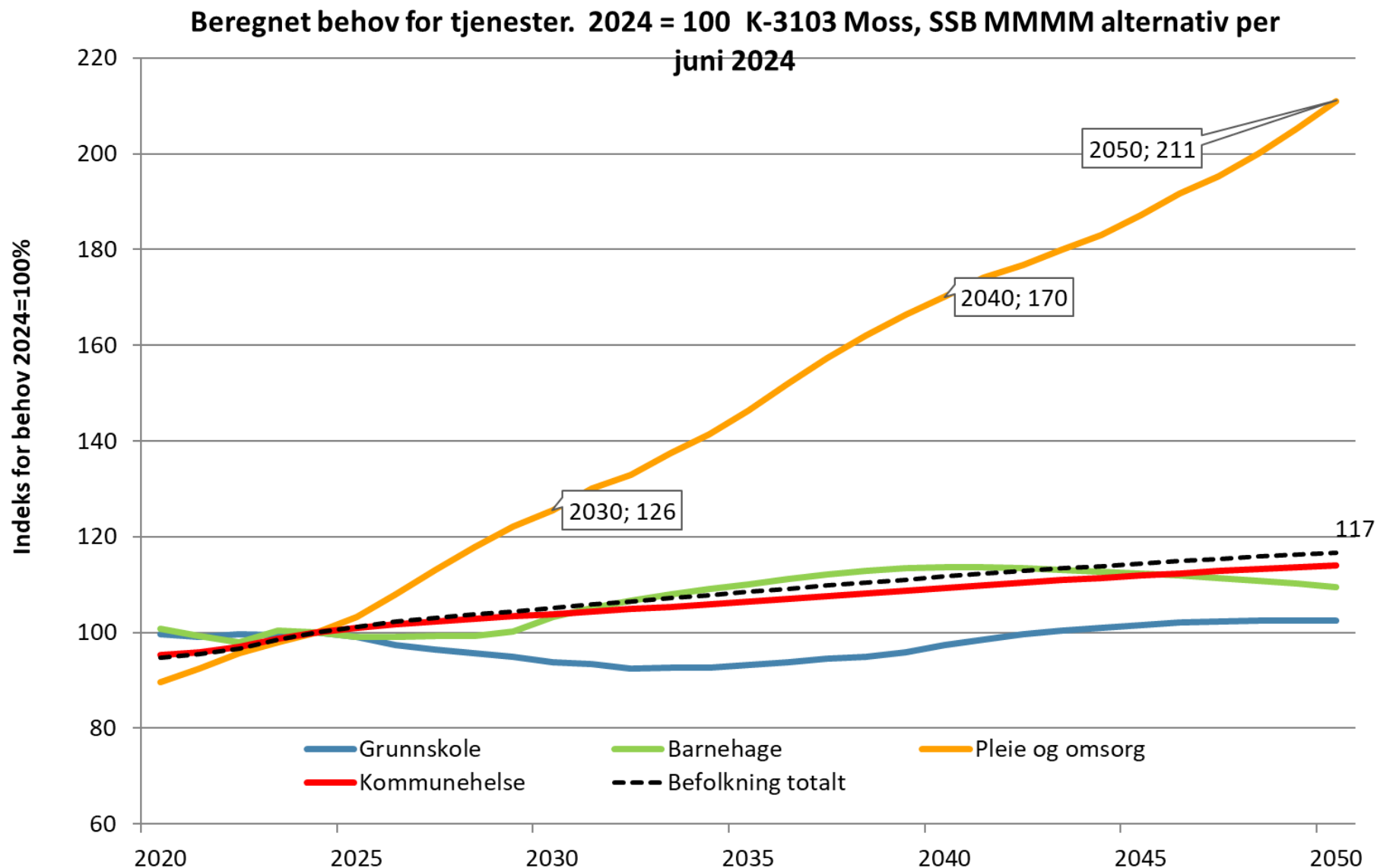
(2022–2023)

Melding til Stortinget

Gode bysamfunn med små skilnader



Kraftig vekst i behov hvis oppgavene fortsatt løses som i dag





Administrasjonsanalysen 2024

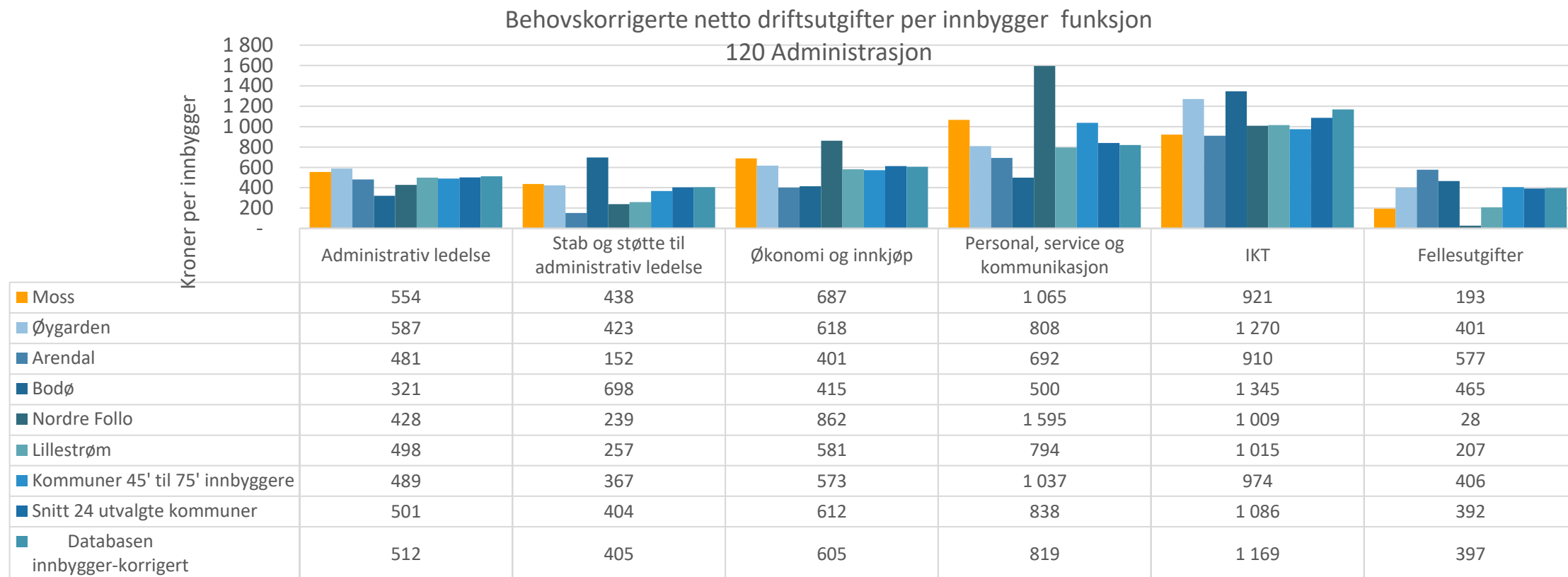
Moss kommune

Basert på regnskapstall og telling av årsverk per 31/12-2023
Rapport 6. september 2024

Oppsummering av hovedfunnene i analysen av KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon

- ▶ Moss kommer på 85. plass innen Administrasjon og styring på effektivitetsindeksen (kostnader og kvalitet vektet likt) over Norges best styrte kommuner i Kommuneindeksen 2024 som er utviklet av Agenda Kaupang. **Moss gjør det bedre enn landsgjennomsnittet**, men **dårligere på både kvalitet og kostnadsnivå enn snittet i kommunegruppe 11**. KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon er det klart største området innen Administrasjon og styring og er fokuset for denne analysen.
- ▶ Moss har **noe lavere kostnader til KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon samlet sett** sammenlignet med gjennomsnittet i referansegruppene i analysen etter regnskapskorreksjoner foretatt i analysene. De totale kostnadene til administrasjon er 179,6 mill. kroner i 2023
 - ▶ I denne analysen er det for regnskapsåret 2023 **korrigert ut netto 6,9 mill. kroner fra KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon til andre tjenesteområder** jmf. KOSTRA-veilederen.
- ▶ Basert på sammenligninger med Agenda Kaupangs database kan vi si følgende om administrasjonskostnadene i Moss:
 - ▶ **Tydlig høyere kostnader til personal, service og kommunikasjon**
 - ▶ **Noe høyere kostnader til økonomi og innkjøp, administrativ ledelse og stab og støtte til adm. ledelse**
 - ▶ **Tydlig lavere kostnader til IKT samt fellesutgifter som f. eks. forsikringer, bedriftshelsetjeneste, tillitsvalgte, kontingenter mv.**
- ▶ Moss har registrert 111 årsverk innen administrative funksjoner og ledelse, og ligger med det **i midtsjiktet av sammenligningskommunene i analysen når det gjelder administrative stillinger per 10 000 innbyggere**
 - ▶ Moss **har gjennomsnittlig med årsverk på de fleste områdene utenom IKT som ligger lavt**. Vi har tidligere sett at enkelte av områdene allikevel har kostnader som er høyere enn det vi finner i de andre kommunene. Det betyr at den økte kostnaden ikke nødvendigvis er knyttet til flere årsverk, men **andre driftskostnader**.
- ▶ I utgangspunktet yter administrasjonsfunksjonen både driftsoppgaver, linjestøtte og strategisk støtte for kommunen. Det er Agenda Kaupangs erfaring fra mange kommuner at det brukes forholdsmessig mye ressurser til drift og til linjestøtte til ledere, og derav andelsmessig mindre til strategisk støtte for toppledelsen.
- ▶ I tillegg til å se på administrasjon har vi i prosjektet sett på nærstøtte til tjenesteområdene for å få et bedre bilde av helheten. Analysen viser at **omfanget av administrativ nærstøtte er klart høyere i Moss enn kommunene i sammenligningsgrunnlaget**. Det er vår oppfatning at ressursbruken samlet sett er noe over de andre kommunene når vi ser på administrasjon (funksjon 120) og nærstøtte (ført på tjenesteområdene). **Stillinger knyttet til strategisk støtte er blant de laveste i utvalget**. Støtten til linjen er i Moss i mindre grad sentralisert og i større grad organisert (kostnadsfordelt) som nærstøtte.
- ▶ For Moss kommune, som alle andre kommuner, vil det i framtiden bli sentralt å effektivisere driftsoppgaver slik at de to andre dimensjonene kan styrkes ytterligere.

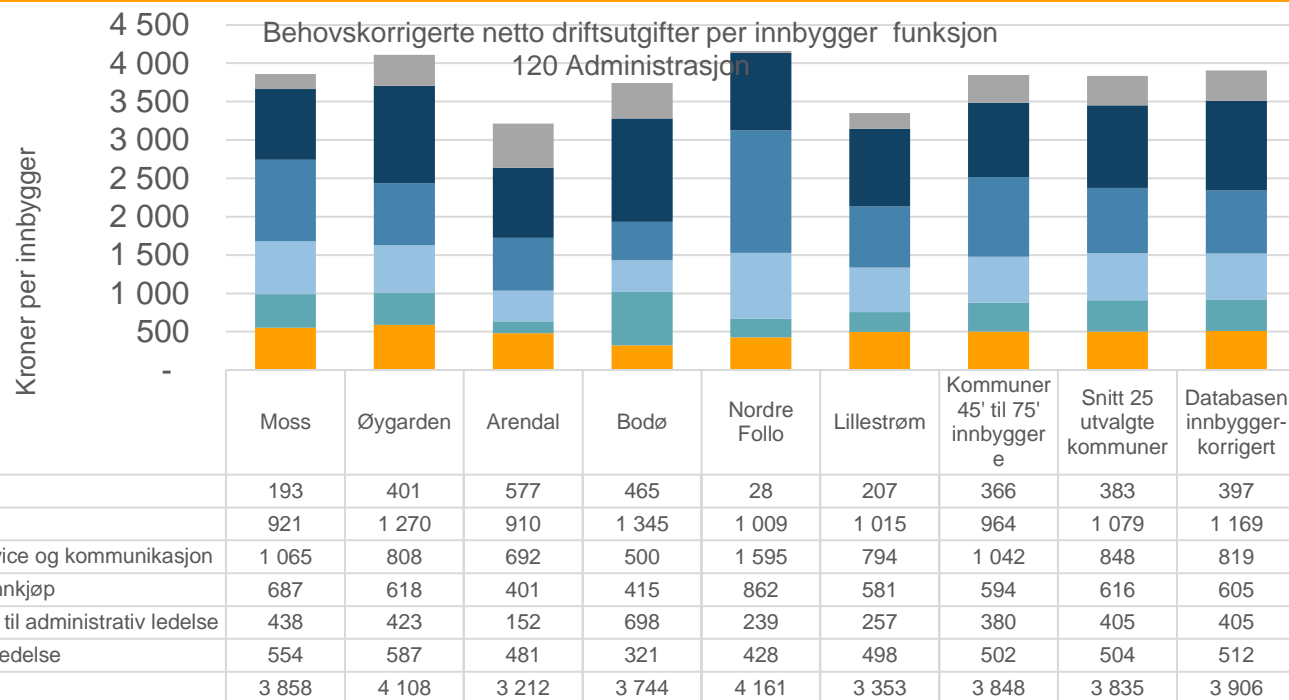
Moss har noe lavere kostnader til KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon samlet sett sammenlignet med gjennomsnittet i referansegruppene i analysen



- ▶ Moss kommune benyttet kr 3 858 i netto driftsutgifter per innbygger i 2023 innen KOSTRA-funksjon 120 Administrasjon, kilde kommunens regnskap etter korreksjonene i prosjektet på ca kr. 6,9 mill., se vedlegg til rapport
- ▶ Tydelig høyere kostnader i Moss til personal, service og kommunikasjon og noe høyere kostnader til økonomi og innkjøp, administrativ ledelse og stab og støtte til adm. ledelse

2.2 Detaljert analyse av kostnader på funksjon 120

Kostnadsdifferansene til ulike administrative funksjoner mellom Moss og referansegruppen



Vi har estimert kostnadsdifferanser mot referansegruppen basert på data fra alle kommuner i vår database og prosentvis avstander til regresjonslinjer. Dette gir oss følgende vurdering:

Tydelig høyere kostnader til:

- ▶ Personal, service og kommunikasjon

Noe høyere kostnader til:

- ▶ Økonomi og innkjøp
- ▶ Administrativ ledelse
- ▶ Stab og støtte til adm. Ledelse

Tydelig lavere kostnader til:

- ▶ Fellesutgifter
- ▶ IKT

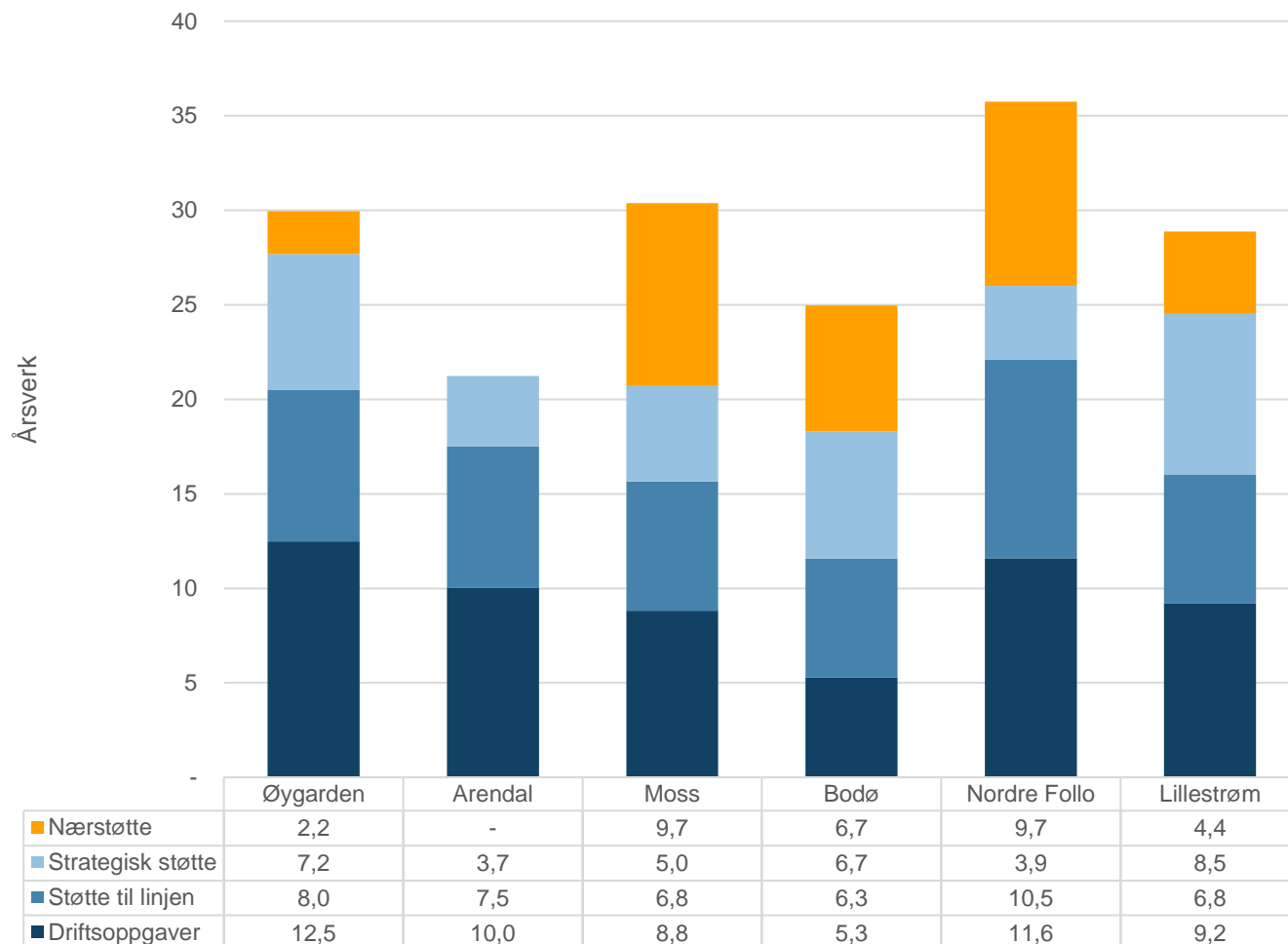
Mill. kr. mot databasen Deler av funksjon 120 administrasjon

- 1,5 Adm ledelse
- 1,7 Stab og støtte til administrativ ledelse
- 5,1 Økonomi og innkjøp
- 13,8 Personal, service og kommunikasjon
- 12,8 IKT
- 10,5 Fellesutgifter
- 1,2 Samlet differanse mot databasen**

I denne analysen benytter vi oss av avvik mot vår database etter forventningene i regresjonen

Vurdering av årsverk totalt i administrasjon og nærstøtte knyttet til driftsoppgaver, støtte til linjen eller strategisk støtte

Antatt nivåfordeling av administrative årsverk inklusive nærstøtte per 10.000 innbyggere



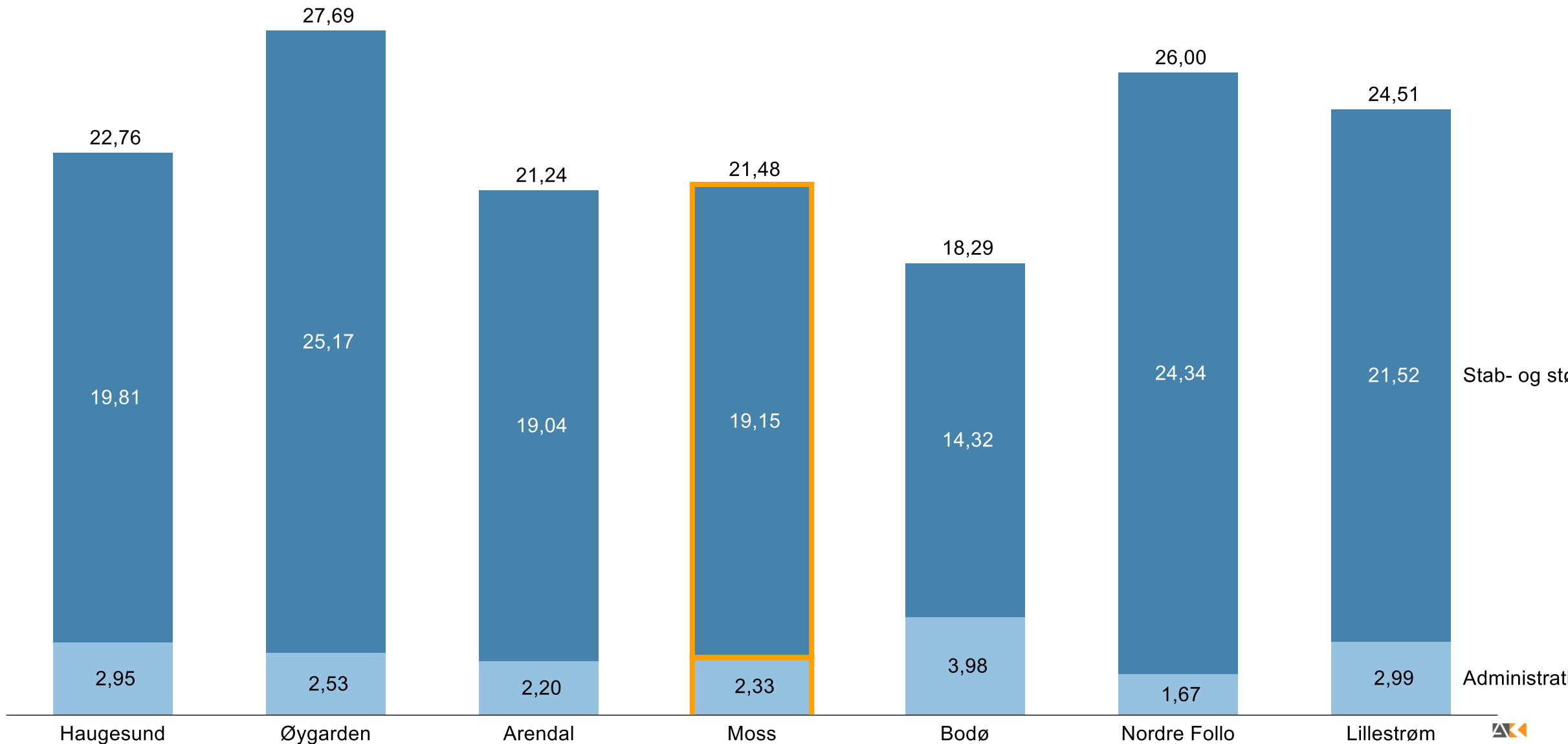
Søylens høyde i denne framstillingen viser total administrativ støtte ført på funksjon 120 og nærstøtte knyttet til økonomi/innkjøp, personal, servicetjenester og IKT

- ▶ Det totale årsverksomfanget av disse tjenestene ligger nest høyest i utvalget (Arendals nærstøtte er ikke kartlagt)
- ▶ Stillinger knyttet til drift blant de laveste i utvalget
- ▶ Stillinger knyttet til støtte til linjen er blant de laveste i utvalget
- ▶ Stillinger knyttet til strategisk støtte er blant de laveste i utvalget
- ▶ Nærstøtten utenfor 120-funksjonen er relativt omfattende i Moss, høyest i utvalget sammen med Nordre Follo
- ▶ *Kategoriseringen av årsverk mellom drift, linje- og strategisk støtte beskrives i kap. 3.7*

3.3 Adm. bemanning fordelt etter adm. ledelse og adm. funksjoner

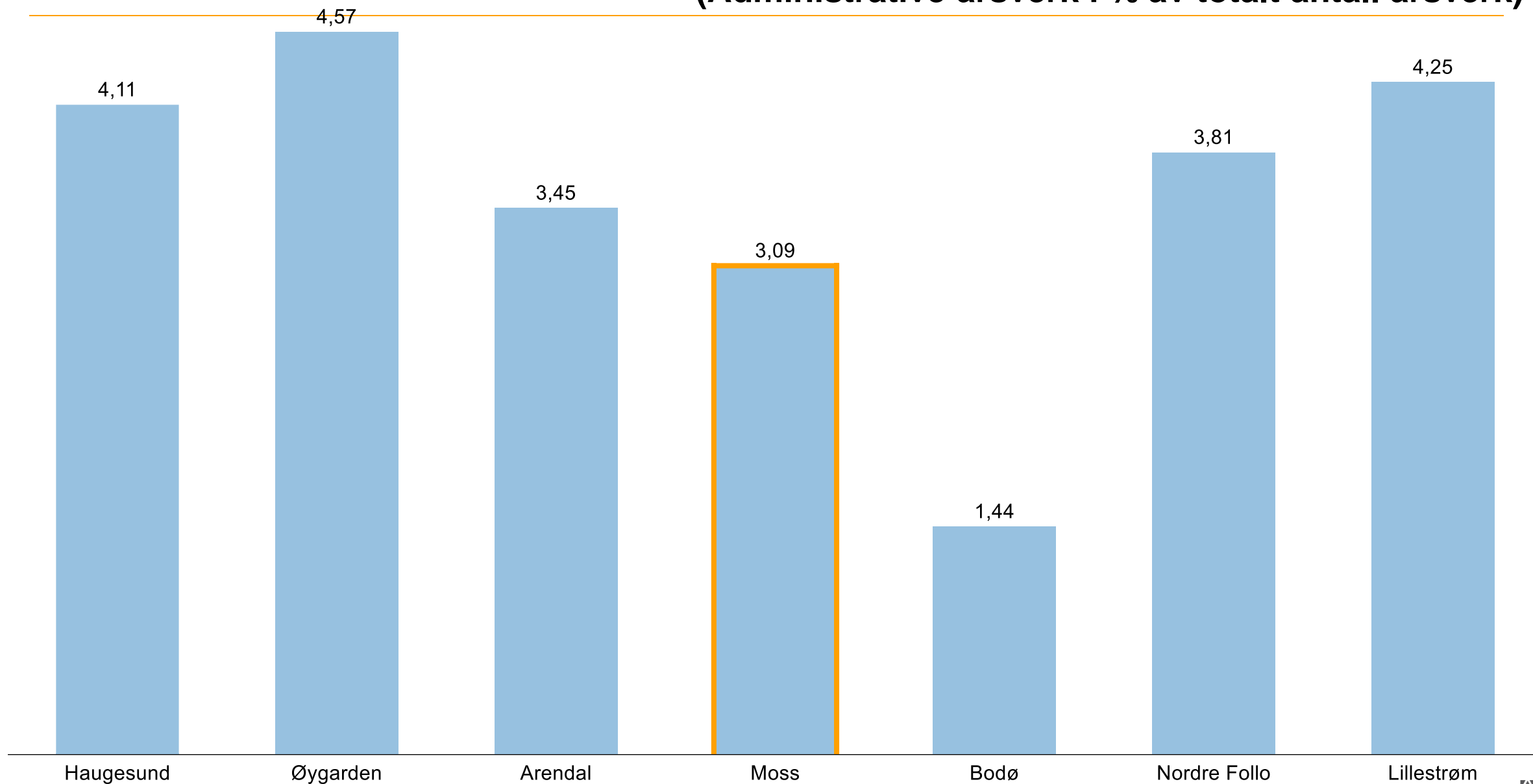
Moss har relativt få årsverk innen stab- og støtte og mer som gjennomsnittet i toppledelsen per innbygger

Årsverk per 10.000 innbyggere til administrativ ledelse og stab-/støtte



3.4 Administrativ bemanning som andel av samlet bemanning

Moss sin administrative andel ligger lavt i utvalget (Administrative årsverk i % av totalt antall årsverk)



3.5 Bemanningstall for ulike administrative stillingskategorier

Oppsummering; Moss ligger i midtsjiktet i utvalget, administrative stillinger per 10 000 innbyggere

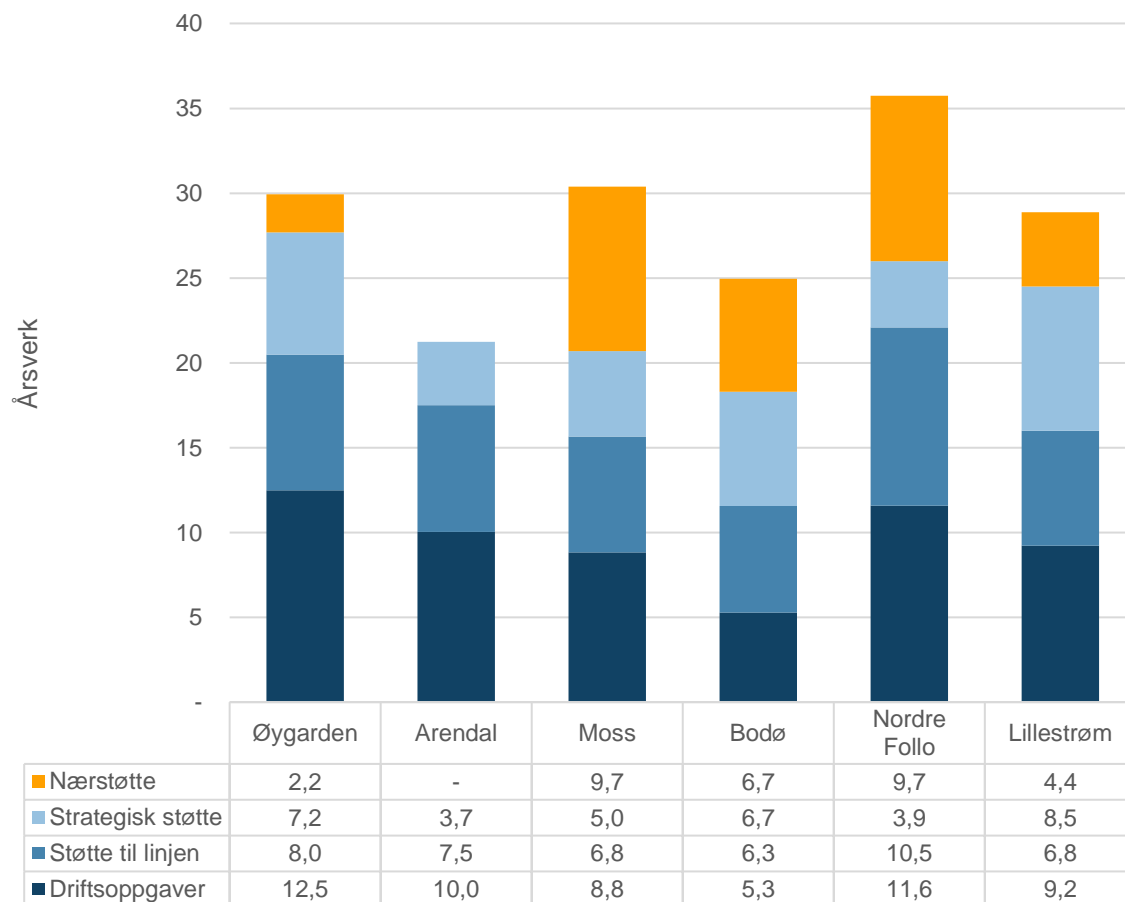
Samletabell administrative stillinger per 10.000 innbygger	Haugesund	Øygarden	Arendal	Moss	Bodø	Nordre Follo	Lillestrøm
Administrativ ledelse (kapittel 3.4.1)	2,95	2,53	2,20	2,33	3,98	1,67	2,99
Sekretariatsfunksjoner	0,80	1,26	0,88	1,14	1,23	0,83	0,74
Økonomi, lønn og innkjøp mm	2,68	3,63	1,59	2,23	2,82	3,48	2,24
IKT drift og utvikling	2,66	3,84	4,50	3,49	1,70	4,85	4,01
Kommunikasjon og servicetjenester	2,15	4,64	4,68	4,29	1,99	4,51	2,95
Stabsstillinger	3,29	4,22	0,88	1,09	2,46	1,33	4,47
Andre stillinger	0,27	3,15	0,26	1,34	0,19	-	1,96
Sum	14,79	23,27	15,00	15,91	14,37	16,67	19,35

- ▶ Moss har i sum 15,91 årsverk per 10.000 innbyggere innen administrative funksjoner på KOSTRA-funksjon 120. Det er omtrent på gjennomsnittet av sammenligningskommunene.
- ▶ Moss har gjennomsnittlig med årsverk på de fleste områdene utenom IKT som ligger lavt. Vi har tidligere sett at enkelte av områdene allikevel har kostnader som er høyere enn det vi finner i de andre kommunene. Det betyr at den økte kostnaden ikke nødvendigvis er knyttet til flere årsverk, men andre driftskostnader.

3.7 Kategorisering av årsverk mellom drift, linje- og strategisk støtte

Det totale årsverksomfanget innen inkludert nærstøtte ligger nest høyest i utvalget

Antatt nivåfordeling av administrative årsverk inklusive nærstøtte per 10.000 innbyggere



**Arendal har ikke kartlagt ressurser til nærstøtte

Analysen viser hvordan årsverk for administrasjon (KOSTRA 120) og nærstøtte (tjenesteområdene), fordeler seg på ulike oppgaver, for Moss og kommuner med relativt lik størrelse i Agenda Kaupang sin database.

I utgangspunktet yter administrasjonsfunksjonen både driftsoppgaver, linjestøtte og strategisk støtte for kommunen. Det er Agenda Kaupangs erfaring fra mange kommuner at det brukes forholdsmessig mye ressurser til drift og derav andelsmessig mindre til linjestøtte og strategisk støtte for toppledelsen.

Analysen viser at omfanget av administrativ nærstøtte er klart høyere i Moss enn kommunene i sammenlignings-grunnlaget. Det er vår oppfatning at ressursbruken samlet sett er noe over de andre kommunene når vi ser på administrasjon (funksjon 120) og nærstøtte (ført på tjenesteområdene). Stillinger knyttet til strategisk støtte er blant de laveste i utvalget. Støtten til linjen er i Moss i mindre grad sentralisert og i større grad organisert (kostnadsfordelt) som nærstøtte. For Moss kommune, som alle andre kommuner, vil det i framtiden bli sentralt å effektivisere driftsoppgaver slik at de to andre dimensjonene kan styrkes ytterligere.



Helse og mestring

Årsaker til kostnadsvekst

Årsaker til kostnadsvekst

- ▶ Kostnadsveksten siste tre år er knyttet til økning i variable lønnskostnader, kjøp av tjenester som erstatter egenregi, pensjon og kjøp av vikartjenester.
- ▶ Samlet antas det at økt volum, økte brukerbehov, økende mangel på kvalifisert arbeidskraft, økte pensjonsutgifter, samt mulig mangel på tilbud i egenregi er forklaringer på kostnadsveksten Moss har opplevd innen helse og mestring de seneste årene.

Kostnadsutvikling siste tre år

- ▶ Samlet sett var det en vekst på 58 millioner kroner fra 2021 til 2022 og 118 millioner kroner fra 2022 til 2023.
- ▶ Artsgrupper med størst vekst fra 2021 til 2022 var lønn, egendrift og kjøp av tjenester. Fra 2022 til 2023 ser vi en betydelig økning for artsgruppen lønn, mens egen drift har gått ned. Artsgruppen kjøp av tjenester viser også en kraftig vekst fra 2022 til 2023.

Tjeneste	Regnskap 2021	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Endring i kr 21-22	Endring i kr 22-23
☐ Pleie og omsorg	1309 mill.	1366 mill.	1484 mill.	58 mill.	118 mill.
☒ 0 Lønn	1216 mill.	1219 mill.	1318 mill.	3 mill.	98 mill.
☒ 1-2 Egen drift	96 mill.	122 mill.	112 mill.	26 mill.	-10 mill.
☒ 3 Kjøp av tjenester	175 mill.	198 mill.	237 mill.	23 mill.	39 mill.
☒ 4 Overføringsutgifter	20 mill.	20 mill.	20 mill.	0 mill.	1 mill.
☒ 5 Finansutgifter ekskl. fondsavsetninger og avskrivninger	0 mill.	0 mill.	0 mill.	0 mill.	0 mill.
☒ 550 Avsetninger til bundne fond	2 mill.	3 mill.	0 mill.	1 mill.	-3 mill.
☒ 590 Avskrivninger	5 mill.	6 mill.	5 mill.	1 mill.	0 mill.
☒ 6 Salgsinntekter	-76 mill.	-76 mill.	-78 mill.	0 mill.	-2 mill.
☒ 7 Refusjoner	-125 mill.	-121 mill.	-127 mill.	4 mill.	-6 mill.
☒ 8 Overføringsinntekter	-1 mill.	0 mill.	-1 mill.	1 mill.	-1 mill.
☒ 950 Bruk av bundne fond	-4 mill.	-4 mill.	-2 mill.	0 mill.	2 mill.
Totalt	1309 mill.	1366 mill.	1484 mill.	58 mill.	118 mill.

Kostnadsutvikling siste tre år

▶ **0 Lønn:**

Lønnsutgiftene økte mest i perioden 2021 til 2022 på grunn av overtid, som utgjorde rundt 25 millioner kroner. Av dette var ca. 9 millioner knyttet til institusjonstjenester (funksjon 253) og ca. 15 millioner kroner til helsehjelp til hjemmeboende (funksjon 254). Samtidig ble det brukt mindre på fastlønn. I perioden 2022 til 2023 var den største økningen knyttet til fastlønn (KLP) med 25 millioner kroner og pensjonskostnader (KLP) som økte med 62 millioner kroner.

▶ **1-2 Egen drift**

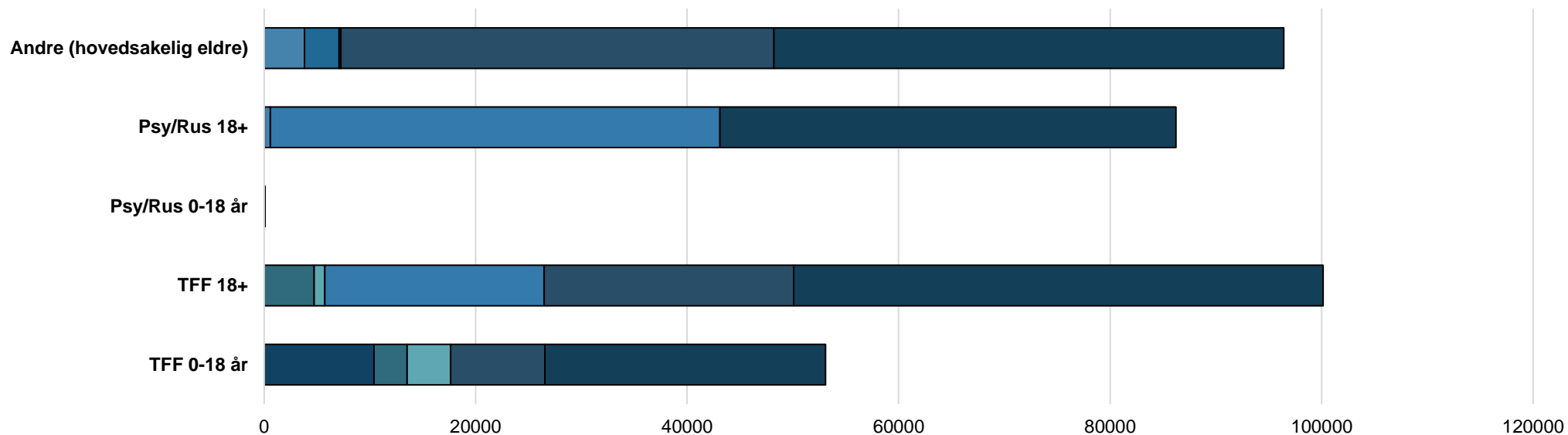
Under artsgruppen 1-2 egen drift var økningen knyttet til kjøp fra bemanningsbyråer, hvorav 9 millioner kroner var relatert til institusjonstjenester og 14 millioner kroner til tjenester til hjemmeboende. Dette gikk ned fra 2022 til 2023, men fortsatt betydelig høyere enn i 2021 (4 millioner i 2021 mot 15 millioner i 2023).

▶ **3 Kjøp av tjenester**

Utgiftene til kjøp av tjenester har økt betydelig fra 2021 til 2023. I 2023 ble det kjøpt institusjonstjenester for 8 millioner kroner. Tjenester til hjemmeboende økte både i 2022 og 2023, med henholdsvis 14 millioner kroner og 18 millioner kroner. Totalt har utgiftene for kjøp av tjenester økt fra 124 millioner kroner i 2021 til 167 millioner kroner i 2023.

Hvilke tjenester bør kommunen kjøpe fremover?

Oversikt over kjøp av tjenester (tall i 1000 kr)



	TFF 0-18 år	TFF 18+	Psy/Rus 0-18 år	Psy/Rus 18+	Andre (hovedsakelig eldre)
■ Rustjeneste				36	
■ Overliggerdøgn spesialisthelsetjenesten				550	3 823
■ Kjøp av institusjonsplass (fra annen kommune)					3 275
■ Barnebolig	10 380				
■ Tjenestekjøp avlastning	3 144	4 716	38		152
■ Privat avlastning	4 101	1 025			
■ Tjenestekjøp praktisk bistand		20 733		42 526	
■ BPA	8 921	23 594			40 965
■ Totalt	26 546	50 068	38	43 112	48 215

Økning i brukere og stor vekst i tjenesteomfang

- ▶ Tallene fra SSB viser at antall unike brukere har økt i perioden.
- ▶ Flere tjenestetyper, som blant annet avlastning utenfor institusjon og omsorgstønad, har opplevd en stor vekst.
- ▶ Samlet sett var det en **vekst på 6 prosent** fra 2021 til 2023.

SSB tabell 11642 – brukere av omsorgstjenester	2021	2022	2023	prosent-vis endring 21-23
Unike brukere	4387	4644	4669	6 prosent
BPA	49	53	58	18 prosent
Dagaktivitetstilbud	254	278	298	17 prosent
Avlastning - utenfor institusjon	94	108	131	39 prosent
Omsorgstønad	188	215	224	19 prosent
Helsetjenester i hjemmet	2578	2750	2903	13 prosent

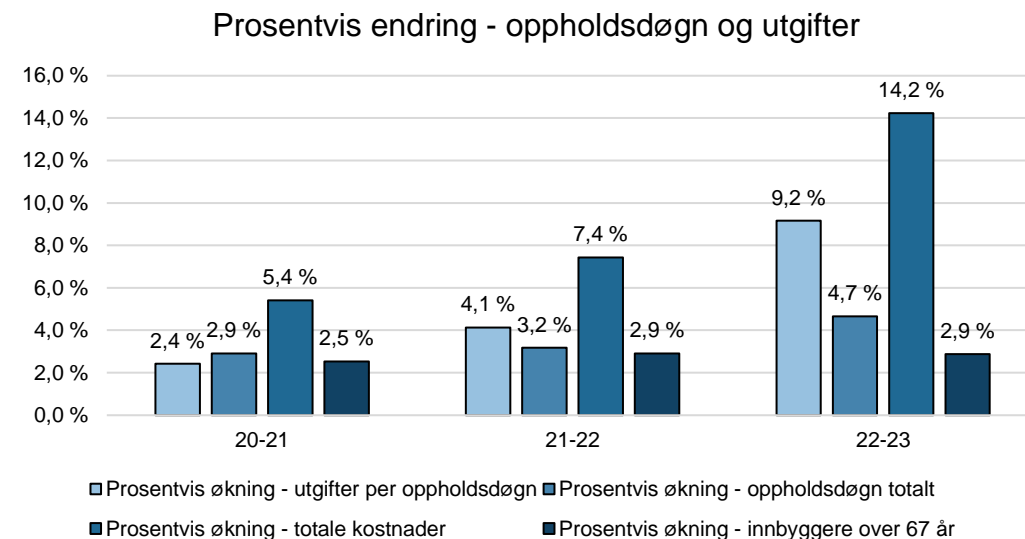
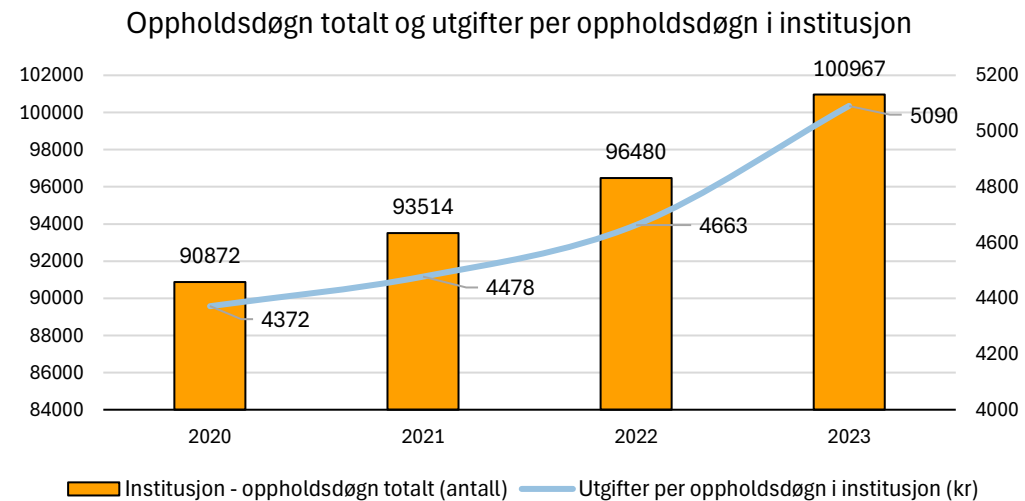
Økning i tjenesteomfang

- ▶ Det har også vært en jevn økning i antall innvilgede døgn innenfor omsorgstjenester.
- ▶ Økningen gjelder både korttids- og langtidsopphold, og reflekterer en økende etterspørsel etter institusjonsbaserte tjenester.
- ▶ Tabellen viser at det har vært en **økning på 15 prosent** fra 2021 til 2023 i antall innvilgede døgn.

SSB tabell 11644 – døgn til omsorgstjenester	2021	2022	2023	Prosent-vis endring 21-23
Alle tjenester	415912	451510	480359	15 prosent
Avlasting i institusjon - ikke rullerande	7296	7829	7310	0 prosent
Tidsavgrensa opphold - utredning/behandling	15937	17402	17271	8 prosent
Langtidsopphold i institusjon	75565	76795	81587	8 prosent
Kommunal øyeblikkelig hjelp - døgnopphold	2881	3097	2264	-21 prosent

Økning i antall oppholdsdøgn og økte utgifter til oppholdsdøgn i institusjon

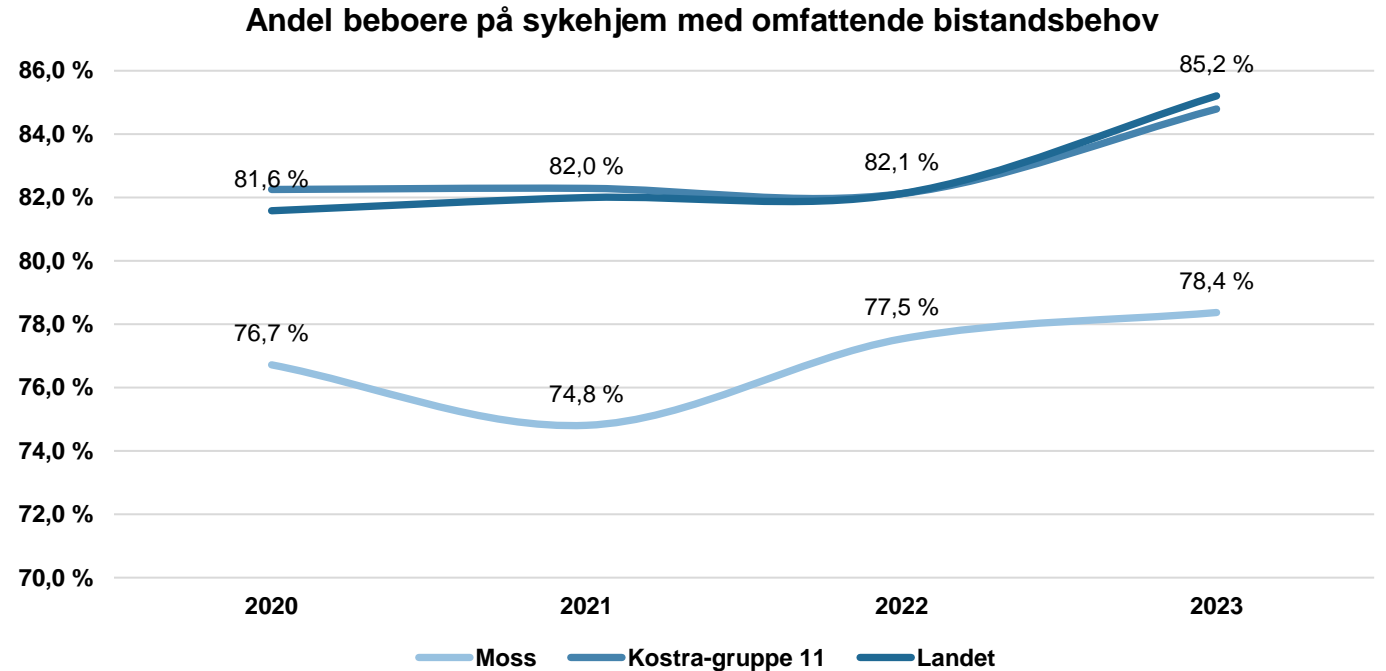
- ▶ Figuren til høyre viser utviklingen i oppholdsdøgn totalt og utgifter per oppholdsdøgn. Totalt antall oppholdsdøgn og utgifter per oppholdsdøgn har økt hvert år fra 2020 til 2023. Den største økningen var i perioden 2022 til 2023
- ▶ Figuren nede viser prosentvis økning for flere variabler:
 - ▶ Utgifter per oppholdsdøgn økte mellom 2,4 og 4,1 % i perioden 2021 til 2022. Fra 2022 til 2023 var økningen på 9,2 %
 - ▶ Den prosentvise økningen i kostnader er høyere enn økningen i antall oppholdsdøgn
 - ▶ Antall personer over 67 år har økt med ca. 3 % i samme periode



Kilde: SSB tabell: 12209 og 12292

Beboere på sykehjem med omfattende bistandsbehov

- ▶ Grafen til høyre viser utviklingen i andel beboere på sykehjem med omfattende bistandsbehov.
- ▶ Andel beboere på sykehjem med omfattende bistandsbehov var på 76,7 % i 2020, dette var økt til 78,8 % 2023.
- ▶ Andelen har ligget lavere enn landsgjennomsnittet og KOSTRA-gruppen i hele perioden.




Flere brukere med omfattende bistandsbehov

- ▶ I tillegg til vekst i antall brukere, ser vi en økning i antall personer med omfattende bistandsbehov.
- ▶ Antall brukere med omfattende bistandsbehov har **økt med 7 prosent** fra 2021 til 2023.
- ▶ Økningen er størst for beboere på institusjon, hvor **veksten var på 13 prosent**.

SSB tabell 12292 – Omsorgstjenester supplerende grunnlagstall	2021	2022	2023	Prosent-vis endring 21-23
Brukere med omfattende bistandsbehov (antall)	558	577	599	7 prosent
Institusjon - beboere med omfattende bistandsbehov (antall)	196	214	221	13 prosent
Hjemmetjenestebrukere, omfattende bistandsbehov, i alt (antall)	369	367	377	2 prosent

Viktigste funn fra analysene



Viktigste funn fra analysene

Moss kommune..

1. gir tjenester til flere innbyggere
2. har høyere kostnader til pleie- og omsorgstjenestene enn sammenligningsgruppen
3. har en lavere andel i sykehjem, men flere i bolig med heldøgns omsorg
4. har høyere andel som mottar hjemmesykepleie og praktisk bistand
5. har for få relevante boformer for den demografiske utviklingen
6. har lavere prioritering av årsverk i hjemmesykepleien og lavere kapasitet per hjemmesykepleiemottaker
7. har lav ansikt-til-ansiktstid i hjemmesykepleien og mange småoppdrag
8. gir tjenester til flere mottakere med utviklingshemming/utviklingsforstyrrelse 0-17 år til høyere kostnad
9. gir tjenester til flere voksne med psykiske og rusrelaterte lidelser med høyere kostnader
10. har lav bruk av teknologi og teknologistøtte i helse- og omsorgstjenestene
11. har høyt sykefravær i flere av virksomhetene
12. har høy andel variabel lønn av det fastlønnsbudsjettet i en rekke virksomheter

.. i forhold til sammenliknbare kommuner

Totalen for Moss viser en gjennomsnittlig ATA tid på 34,5 %, noe som er lavere enn de andre kommunene som er nevnt (f.eks Sandefjord med 56,6 % og Skien med 71,4 %). Dette kan indikere at Moss potensielt har rom for forbedringer når det gjelder ressursbruk og organisering av direkte brukertid.

Virksomhet Rygge: Har den høyeste ATA-tiden med 38,9 % blant de ulike sonene i Moss.

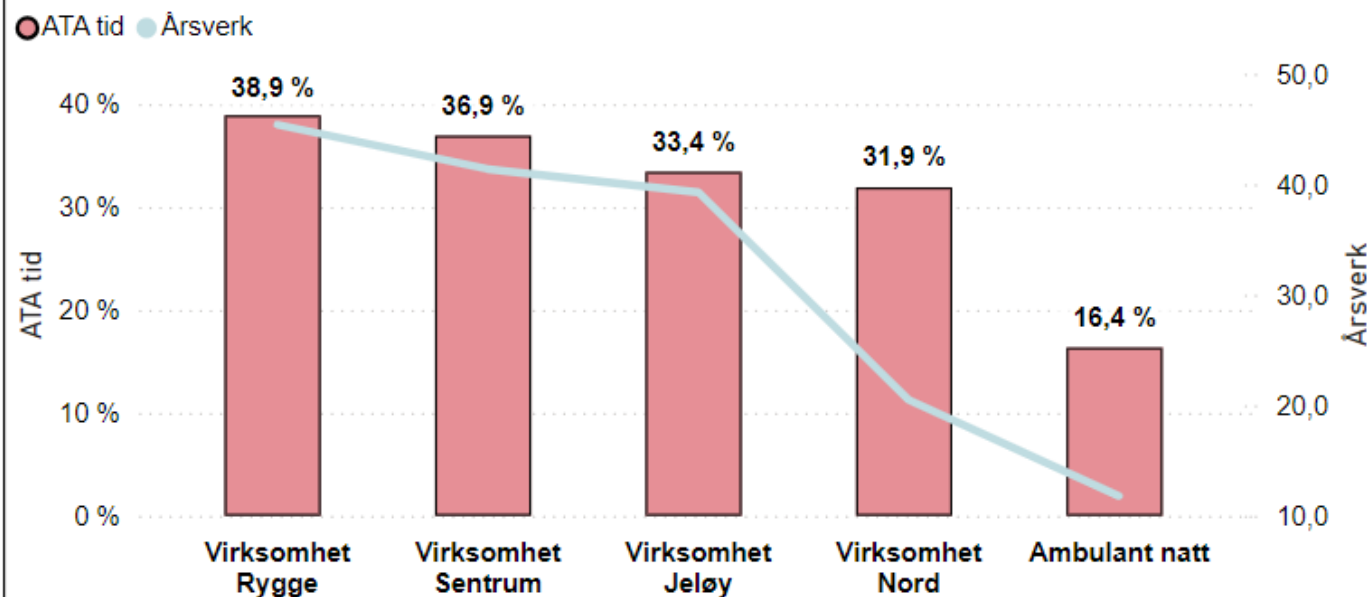
Virksomhet Sentrum: Ligger på 36,9 % ATA tid, noe som ligger tett opp mot Virksomhet Rygge.

Virksomhet Jeløy: Har en ATA tid på 33,4 %, som er noe lavere enn Sentrum og Rygge. Dette kan tyde på at en litt større del av ressursene i Jeløy går til administrative eller indirekte oppgaver sammenlignet med de to andre sonene.

Virksomhet Nord: Har en ATA tid på 31,9 %, som er lavere enn de andre virksomhetene. Dette indikerer at kun en mindre andel av den totale tilgjengelige arbeidstiden brukes på direkte pasientkontakt, noe som kan tyde på at det er behov for å vurdere effektiviteten av tjenestene her.

Ambulant natt: Har den laveste ATA-tiden med 16,4 %, noe som er vesentlig lavere enn de andre sonene. Dette er forventet, siden denne tjenesten kan inkludere mer reisetid og beredskap enn de andre, noe som forklarer den lave direkte ansikt-til-ansikt tiden.

Ansikt-til-ansikt tid for de ulike sonene i Moss



ATA tid Moss

34,5 %

ATA tid i andre kommuner:

Tønsberg: 40,6 %
 Sandefjord: 56,6 %
 Skien: 71,4 %
 Eidsvoll: 42,5 %

Sone	Årsverk	Tilgjengelige uketimer	Utførte timer
Virksomhet Sentrum	41,4	1 469	543
Virksomhet Rygge	45,4	1 612	627
Virksomhet Nord	20,5	728	232
Virksomhet Jeløy	39,3	1 395	466
Ambulant natt	11,8	419	69
Totalt	158,4	5 623	1 937

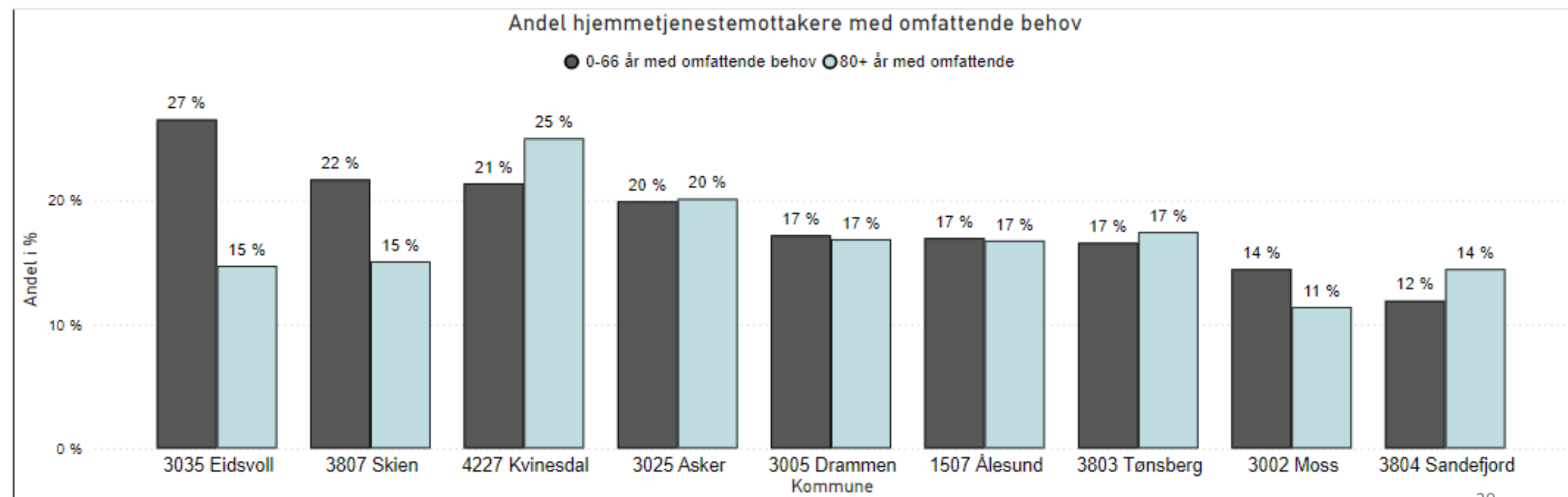
Kommunene registrerer brukernes bistandsbehov i Kommunalt pasient- og brukerregister. Diagrammet under viser andelen av brukere i aldersgruppene under 67 år og over 80 år som har omfattende bistandsbehov.

Moss har den laveste andelen eldre mottakere med omfattende behov:

- Grafen viser at 11% av hjemme-tjenestemottakerne i aldersgruppen 80+ i Moss har omfattende bistandsbehov. Dette er lavere enn alle kommunene som vises i grafen, noe som tyder på et mindre omsorgsbehov blant den eldre befolkningen i kommunen.

Noe forskjell mellom yngre og eldre mottakere i Moss:

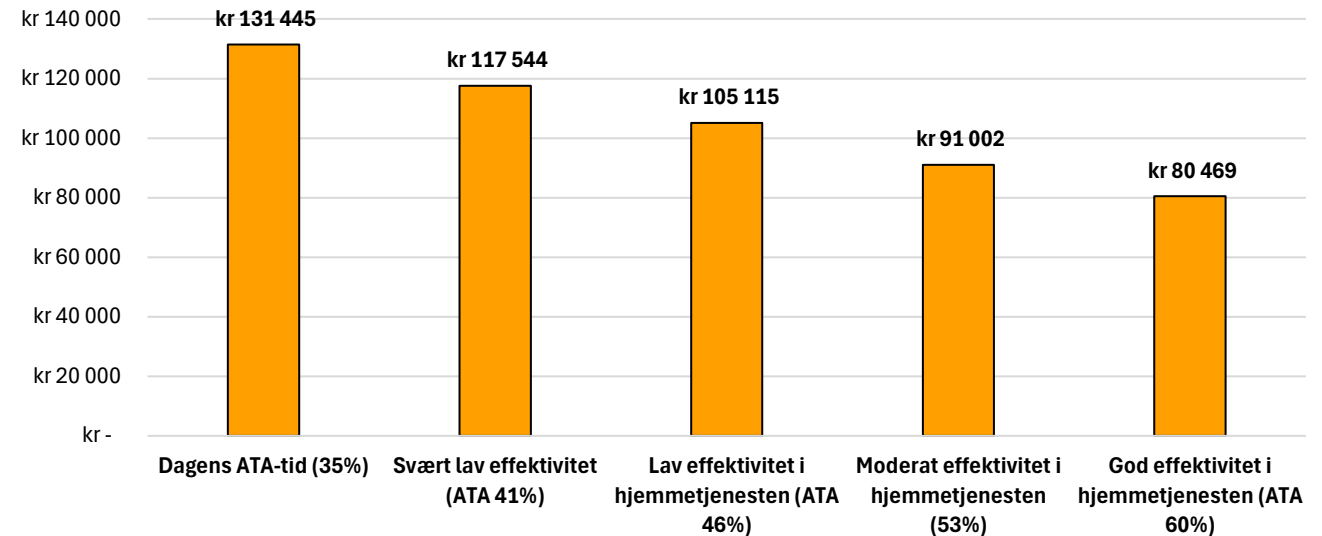
- Mens 14% av de yngre (0-66 år) har omfattende behov, er andelen blant de eldre (80+ år) i Moss, på 11%.



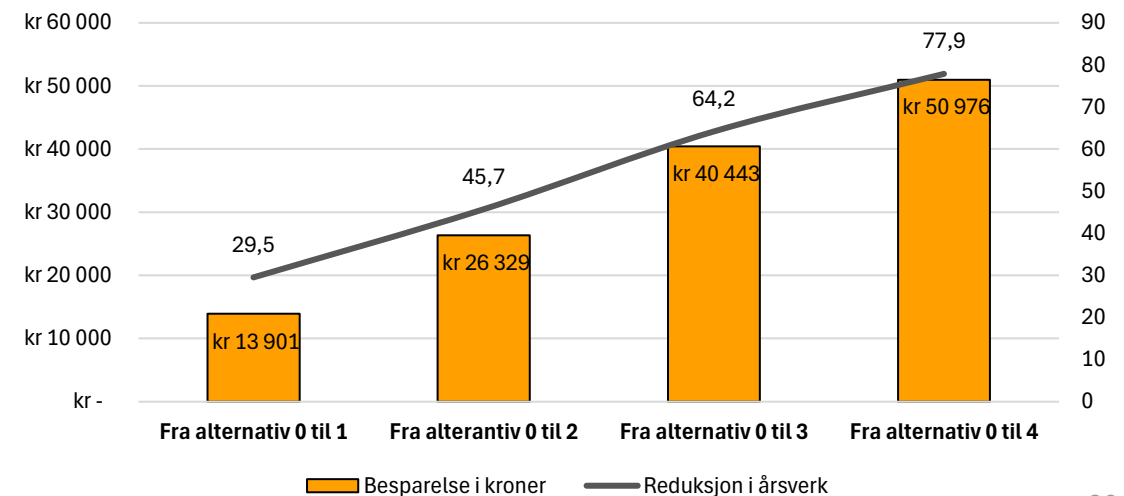
Økt ATA-tid i hjemmetjenesten: Konsekvenser for kostnader og årsverksinnsats

- ▶ Figurene til høyre viser hvordan effektiviteten i hjemmetjenesten påvirker kostnadene og årsverksinnsatsen. Når effektiviteten øker fra dagens nivå til «God», reduseres kostnadene betydelig. For eksempel er de totale kostnadene med dagens effektivitet beregnet til 131 millioner kroner, mens dette tallet faller til kr 80,4 millioner kroner ved god effektivitet
- ▶ Den nederste figuren illustrerer potensialet for besparelser i kroner og reduksjon i årsverksinnsats mellom ulike effektivitetsnivåer. Når effektiviteten forbedres fra alternativ 0 (dagens nivå) til alternativ 4, kan det oppnås en kostnadsbesparelse på opptil 50,9 millioner kroner, samtidig som det kreves 77,9 færre årsverk.

Kostnad ved ulik effektivitet i hjemmetjenesten

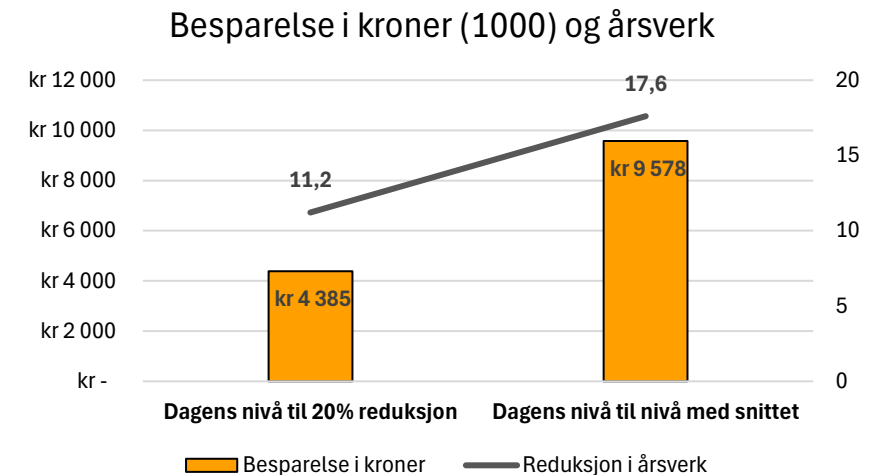
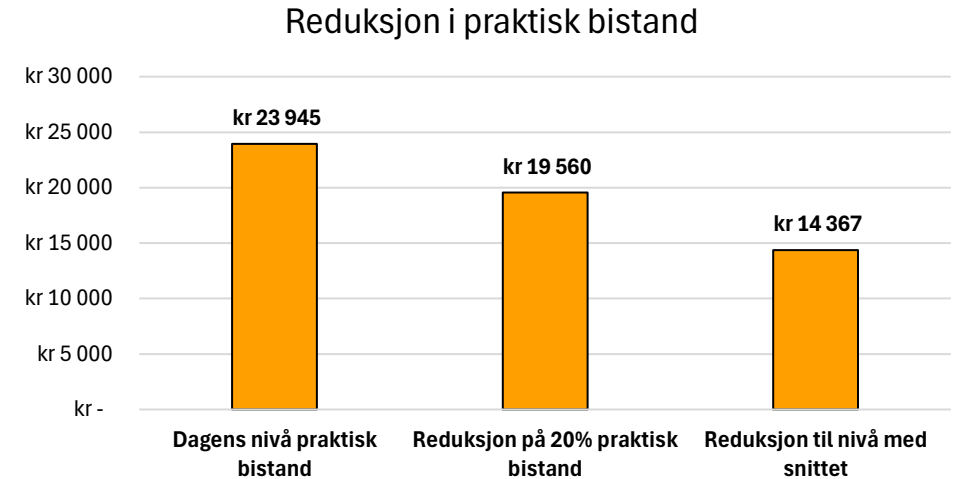


Besparelse i kroner (1000) og årsverk



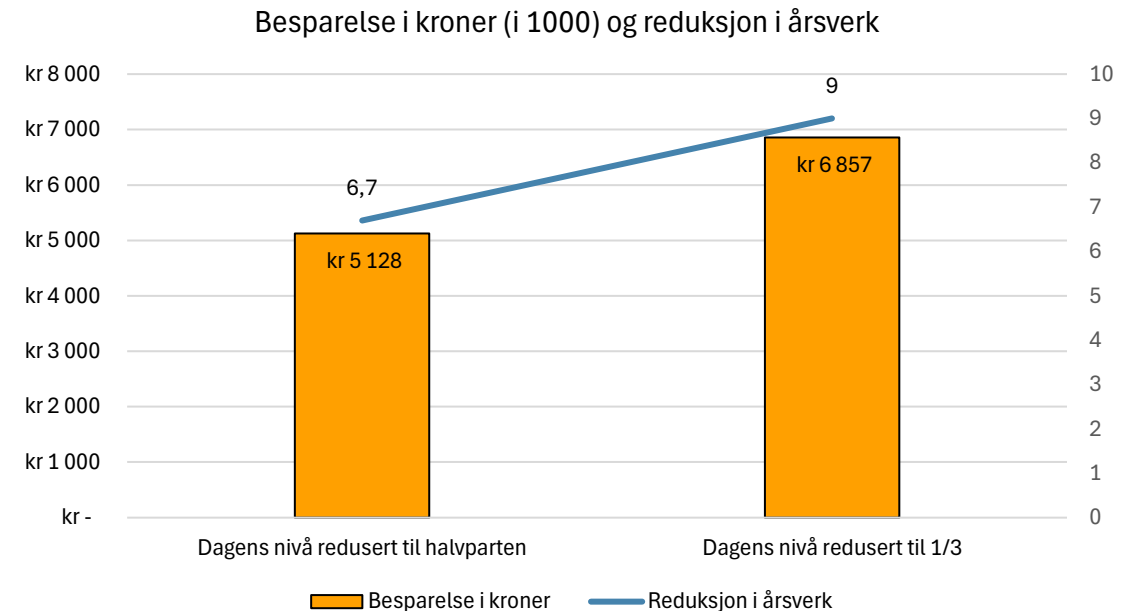
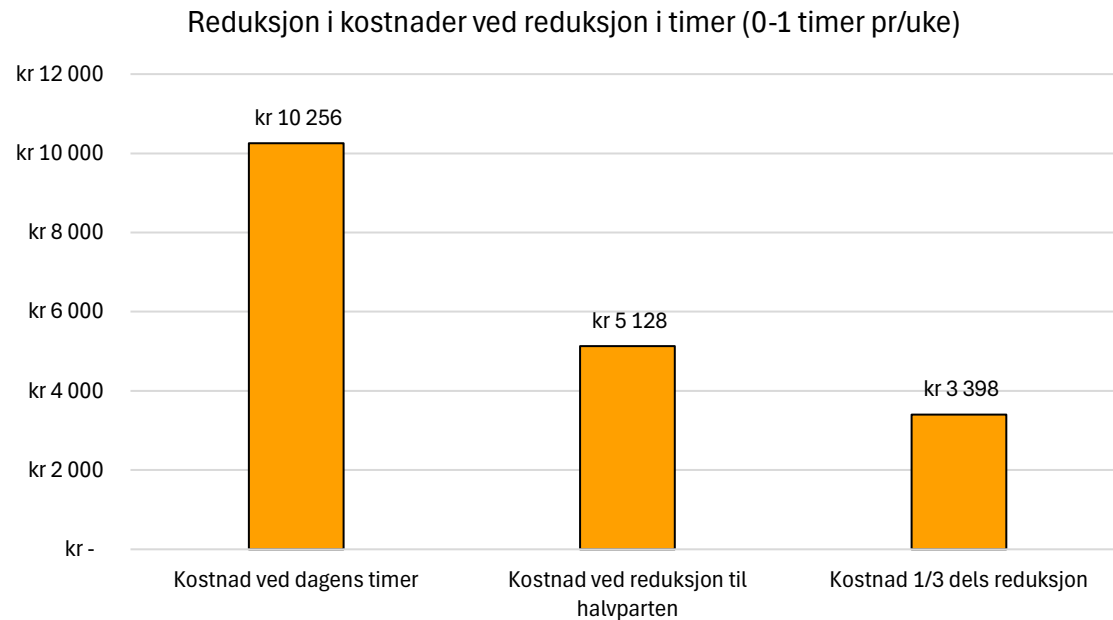
Potensiale i å redusere tjenesten praktisk bistand

- ▶ Pleie- omsorgsanalysen viser at det er flere mottakere som får praktisk bistand sammenlignet med snittet og at utgiftene er høyere enn snittet. Vi har regnet på effekter ved å redusere tjenesten med 20% og effekter ved reduksjon til nivå med snittet av kommunene i utvalget.
- ▶ Figuren til høyre viser at kostnadene kan reduseres fra 23,9 millioner kroner til 19,5 ved at tjenestetildelingen reduseres med 20%. Dersom kommunen klarer å gå ned til samme nivå som snittet, kan kostnadene reduseres til 14,3 millioner..
- ▶ Den nederste figuren illustrerer potensialet for besparelser i kroner og reduksjon i årsverksinnsats. Ved en reduksjon på 20% kan det gi kommunen besparelse på 4,3 millioner kroner og reduksjon i 11,2 årsverk. Ved en reduksjon til samme nivå som snittet kan kostnadene reduseres med 9,5 millioner kroner og 17,6 årsverk.



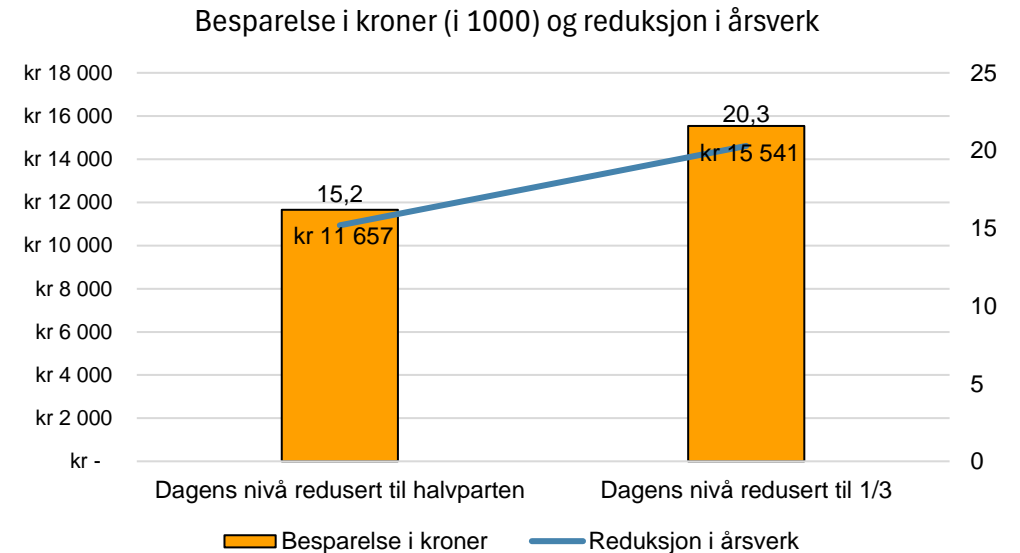
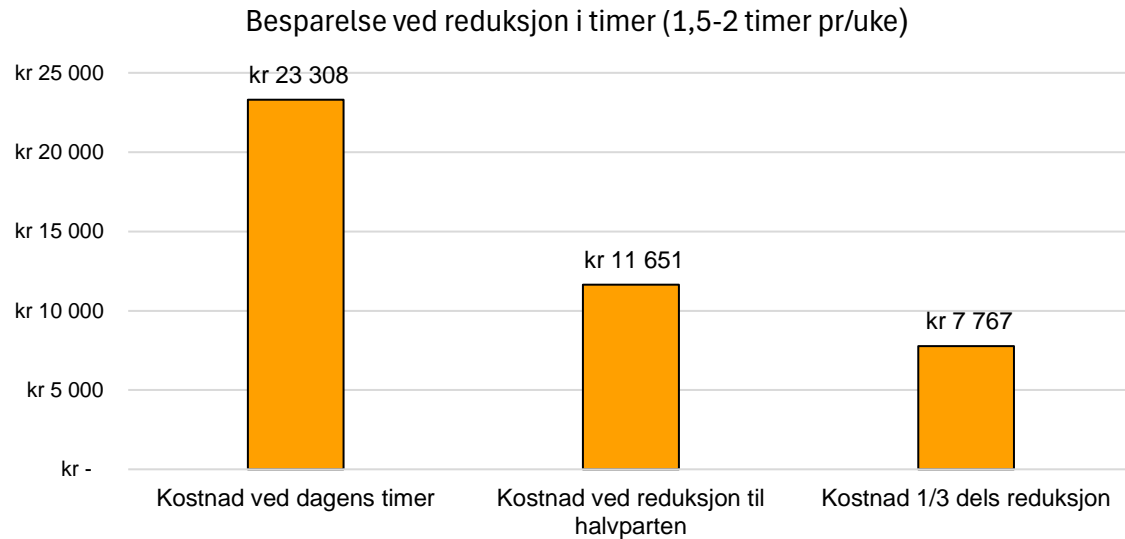
Potensiale i å redusere «småvedtak» i hjemmetjenesten

- ▶ Dersom praksis i tildeling av tjenester endres i hjemmesykepleie for tjenestemottakere med små vedtak mot dagens nivå, vil det kunne frigjøres tid og ressurser til å prioritere rehabilitering i større grad, samt i sterkere grad støtte innbyggernes evne til å leve lenger i egen bolig. Basert på dagens snitt av ATA-tid på 34,5% (små vedtak blir ofte mindre effektive), blir ressursfrigjøringen:
- ▶ Om Moss klarer å redusere alle faktisk leverte timer mellom 0-1 timer til 1/3, kan dette gi en reduksjon på 6,8 millioner kroner og 9 årsverk.



Potensiale i å redusere «småvedtak» i hjemmetjenesten

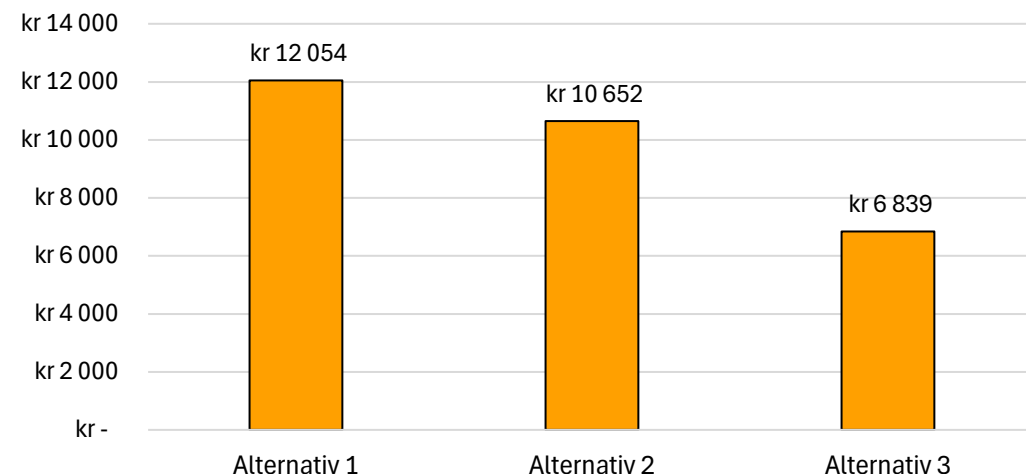
- ▶ Om Moss klarer å redusere alle faktisk leverte timer mellom 1-2,5 timer til 1/3, kan dette gi en reduksjon på 15,5 millioner kroner og 20,3 årsverk.



Støttekontakt – dreining mot gruppetilbud

- ▶ Figuren viser at kostnadene reduseres betydelig når man dreier støttekontaktilbudet fra individuelle til gruppebaserte løsninger. Alternativ 1, som er det mest individbaserte, har en kostnad på 12 millioner kroner, mens kostnadene i alternativ 3, som er mer gruppebasert faller til 6,8 millioner kroner.
- ▶ Tabellen under viser hvordan bemanningsfaktoren endres i de ulike alternativene. I alternativ 1 er det en betydelig større andel av tjenesten som krever 1-1 bemanning (700 timer), sammenlignet med kun 100 timer i alternativ 3.
- ▶ Ved å dreie støttekontakt-tjenesten mot gruppebasert tilbud kan man oppnå en kostnadsbesparelse på 5,2 millioner kroner i overgangen fra alternativ 1 til alternativ 3.

Støttekontakt - dreining mot gruppebasert tilbud



Bemanningsfaktor	Alternativ 1	Alternativ 2	Alternativ 3
Bemanningsfaktor 1,0 - per time	700	500	100
Bemanningsfaktor 0,8 - per time	220	200	100
Bemanningsfaktor 0,5 - per time	0	150	320
Bemanningsfaktor 0,3 - per time	0	70	250
Bemanningsfaktor 0,1 - per time	0		150
Sum	920	920	920

Institusjon budsjettmodell

- ▶ Tabellen nedenfor viser kalkulerte antall årsverk basert på data fra andre kommuner, antall årsverk rapportert inn fra kommunen og avviket mellom dette.
- ▶ Avviket illustrerer hvor mye kommunen kan spare ved å komme ned på nivået til kalkulert antall årsverk. De største avvikene er knyttet til Melløsparken og Ekholt sykehjem og Orkerød sykehjem.
- ▶ Fra tabellen kan vi se at det totale avviket mellom kalkulert antall og rapportert antall er på 12,2 årsverk. Hvis vi ganger dette opp med en gjennomsnittlig årslønn på 900 000 (inkl. sosiale utgifter) kan det gi en besparelse på ca. 11 millioner kroner.

Virksomhet helsehus	Kalkulert antall årsverk (d/k)	Rapportert antall årsverk (d/k)	Avvik antall årsverk (d/k)
Virksomhet helsehus	51,9	50,3	1,6
Melløsparken og Ekholt sykehjem	64,8	72,2	-7,4
Orkerød sykehjem	66,4	81,3	-14,9
Omsorgsboliger nord	74,1	70,1	4
Omsorgsboliger syd	103,9	99,4	4,5
Sum	361,1	373,3	-12,2

Oppsummering – potensial for reduksjon i kostnader

Område	Mindre endring		Betydelig endring		Stor endring	
Effektivitet i hjemmetjenesten	kr	13 900	kr	26 300	kr	40 400
Reduksjon i småvedtak (0-1 timer)	kr	5 100	kr	5 500	kr	6 800
Reduksjon i småvedtak (1,5-2 timer)	kr	11 600	kr	13 000	kr	15 500
Reduksjon i praktisk bistand	kr	4 300	kr	6 000	kr	9 500
Støttekontakt dreining mot gruppebaser tilbud	kr	1 400	kr	3 000	kr	5 200
Optimalisering av årsverk og pleiefaktor i døgntjenester	kr	5 000	kr	8 000	kr	11 000
Sum	kr	41 300	kr	61 800	kr	88 400

- ▶ Våre analyser viser at det er betydelig potensial for å redusere kostnadsnivået innen flere tjenesteområder. Tabellen til høyre oppsummerer tre ulike scenarier som viser potensialet for besparelser, avhengig av hvor omfattende endringer kommunen klarer å gjennomføre
- ▶ Tabellen viser et teoretisk handlingsrom for kommunen, med besparelser som kan variere fra 413 millioner kroner til 88,4 millioner kroner, avhengig av graden av tjenestetilpasning og effektivisering som realiseres

Agenda Kaupangs utvalgte anbefalinger



Agenda Kaupangs utvalgte anbefalinger

Moss kommune anbefales å....

- ▶ innføre den **helhetlige innsatstrappen** som felles strategisk rammeverk for bærekraftig utvikling i **hele kommunen**
- ▶ utvikle og praktisere en **helhetlig boligpolitikk** som sikrer at flere innbyggere bor i egnede private boliger og bomiljø i kommunens lokalsenter
- ▶ etablere en **felles prioritering** og en mestringsorientert og **proaktiv** praksis i tråd med BEON-prinsippet. Dette innebærer et redefinert tjenestenivå
- ▶ **unngå** å møte den demografiske veksten med **flere sykehjemsplasser**
- ▶ innføre **digitalt førstevalg** for å redusere inngripen i innbyggernes liv og bedre bruk av personalressurser
- ▶ legge til rette for økt samdrift og samlokalisering for å sikre en **driftsoptimal struktur** som understøtter kostnadseffektive tjenester
- ▶ ta grep for å **øke effektiviteten** i hjemmetjenesten for å frigjøre kapasitet til å ivareta de med omfattende behov og dermed redusert behov for bolig med heldøgns omsorg og sykehjem
- ▶ forberede seg på en fremtid med svakere tilgang på kvalifisert arbeidskraft ved å sikre formålstjenlig **oppgavedeling, annen kompetanse og kompetanseutvikling** blant egne ansatte
- ▶ intensivere og utvide arbeidet med **årsturnus og alternative arbeidstidsordninger** med mål om redusert vikarbehov, redusert årsverksbehov, redusert bruk av variabellønn og bedre kontinuitet for innbygger

Agenda Kaupangs utvalgte anbefalinger



Agenda Kaupangs utvalgte anbefalinger

Det er utarbeidet anbefalinger på områdene:

- ▶ Myndighetsutøvelse
- ▶ Potensiale for reduserte utgifter
- ▶ Bemanning og bemanningsnivå
 - ▶ Kompetanse og heltidspraksis
 - ▶ Nærvær og sykefravær
 - ▶ Bruk av variabel lønn
- ▶ Driftsoptimale strukturer
- ▶ Helhetlig boligpolitikk og boligutvikling for eldre

Agenda Kaupangs anbefalinger



Agenda Kaupangs anbefalinger *myndighetsutøvelse*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ tilpasse tjenestenivået på områder der kommunen ligger over snittet og der innsatsene er høyt i innsatstrappen
- ▶ ta tilbake tjenestekjøp som er rimeligere å drifte i egen regi
- ▶ etablere en felles prioritering, mestringsorientert og proaktiv praksis i tråd med BEON-prinsippet. Dette vil bidra til felles forståelse av tjenestenivået og hva det betyr for saksbehandlingen og tjenesteutøvelsen.
- ▶ praktisere en ressursorientert saksbehandling som sikrer tildeling av tjenester i tråd med BEON-prinsippet innenfor alle brukergruppene. Herunder styrke dagens kartleggingsprosesser. Det anbefales utarbeidelse av felles opplæring, metode og verktøy for dette.
- ▶ i enda større grad utarbeide og bruke felles verktøy og kartleggingsmetodikk for å sikre likebehandling og likere muligheter for å nå innbyggernes mål om å ta ansvar for egen helsetilstand.
- ▶ revidere tildelingskriteriene i tråd med målene i kommunens strategi om «hva er viktig for deg?» og mestringsperspektivet. Vurderingen her er at kriteriene aktivt må tas i bruk i saksarbeidet og at anvendelsen dokumenteres i saksutredningen og i underretningen av vedtakene.
- ▶ ta i bruk verktøy i Helse og omsorgsforvaltningen for i større grad kunne ha oversikt over ressursbehovet som ulike tjenestevalg utløser og for kunnskap om virksomhetenes rammebetingelser.


Agenda Kaupangs anbefalinger

Agenda Kaupangs
anbefalinger
*bemanning og
bemanningsnivåer*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ først starte med å harmonisere bogruppe størrelser
- ▶ samle korttidstilbud og spesialiserte plasser som i dag er spredt på flere lokasjoner
- ▶ få ned sykefraværet og jobbe aktivt med arbeidsmiljøfaktorer som gjør at ansatte opplever å fylle jobbkravene og mestringsorientert ledelse.

Agenda Kaupangs anbefalinger



Agenda Kaupangs anbefalinger *bemanning og bemanningsnivåer*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ iverksette tiltak for å få flere ansatte til å stå i store stillinger over tid. Dette inkluderer tiltak for å få opp nærvær. Utvikling av heltidspraksis og tilstrekkelig kompetanse vil være viktig både for kvaliteten, men også for økonomien. Det finnes dessverre ingen raske løsninger for å få til dette. Ledelse, gode strukturer, effektiv arbeidsdeling og arbeid med de rådende kulturene er områder som har betydning.
- ▶ intensivere og utvide arbeidet med årsturnus og alternative arbeidstidsordninger med mål om redusert vikarbehov, redusert årsverksbehov og bedre kontinuitet for innbygger. Bruk av ulike arbeidstidsordninger kan øke rekrutteringsgrunnlaget (f.eks. medlevertturnus), men også muliggjøre økt heltid.
- ▶ kommunen og kommunalområdet må regne med å investere mer i onboarding, internopplæring og kompetanseutvikling med en økende andel ufaglært arbeidskraft. Dette må planlegges og følges opp
- ▶ definere hvilke oppgaver som ligger utenfor helse- og omsorgstjenestene og som andre kan ivareta
- ▶ sikre samdrift mellom tjenester for god ressursutnyttelse, utnyttelse av kompetanse som styrker muligheten til å beholde og rekruttere nødvendig kompetanse. Samdrift mellom tjenester vil også kunne muliggjøre økt heltid.
- ▶ videreføre arbeidet for å beholde, utvikle og rekruttere nødvendige og myndiggjorte medarbeidere. Riktige lønnsbetingelser, gode arbeidsmiljø og spennende arbeidsoppgaver, rom for faglig utvikling i et faglig miljø er viktige forutsetninger for å få dette til.
- ▶ digitalisere og ta i bruk velferdsteknologi som understøtter arbeidsprosesser slik at personalressurser frigjøres og rekrutteringsutfordringene reduseres.


Agenda Kaupangs anbefalinger

Agenda Kaupangs
anbefalinger
*bemanning og
bemanningsnivåer*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ definere og anvende kompetansekrav-/kriterier i virksomhetene, i dette inngår også å beslutte minimumsnivåer
- ▶ utarbeide ROS-analyser som identifiserer risikoelementene og en handlingsplan som viser de risikoreduserende tiltakene. I dette inngår også å beslutte hvilke tiltak som kommer til anvendelse ved mangel på personell og/eller kompetanse, eksempelvis hvilke oppgaver som utsettes/utgår.
- ▶ vurdere å innføre resultatkrav for reduksjon av variabel lønn for virksomhetene. Dette kan for eksempel være et bestemt kronebeløp per årsverk. Målet er lavere andel variabel lønn av lønnsbudsjettet.

Agenda Kaupangs anbefalinger




Agenda Kaupangs
anbefalinger for
*nærværs- og
sykefraværsarbeid*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ vurdere behovet for å sette økonomi på nærværsmålene
- ▶ sikre etterlevelse av strukturene for arbeidsmiljøarbeidet, inkludert styringsdialogen mellom nivåene
- ▶ sikre tilstrekkelig prioritering på å jobbe med de emosjonelle jobbkravene og de psykososiale arbeidsmiljøfaktorene i avdelingene. Erfaringsvis er dette områder mange ansatte opplever som belastende i endringsarbeidet og med økende tids- og arbeidspress.
- ▶ sørge for tilstrekkelig lederstøtte og bistand

Agenda Kaupangs anbefalinger



Agenda Kaupangs anbefalinger for *driftsoptimale strukturer*

Moss kommune anbefales å....

- ▶ foreta en gjennomgang av bygg og bygningsmasse for å vurdere egnethet for formålet og brukergruppen
- ▶ se på organisering av boligene for økt samdrift og synergier mellom boliger. Dette vil gi bedre forutsetninger for fagdekning, kompetanse og robuste personalgrupper og dermed redusert sårbarhet.
- ▶ gjennomgå behovet for stedlig bemanning i boligene på tidspunkter der det er lavere aktivitet/beboere ikke er til stede i bolig, og muligheter for å bruke personalet til aktiviteter utenfor boligene – eksempelvis arbeid- og aktivitetstilbud og/eller ambulante virksomhet.
- ▶ se på alternative måter å ivareta behovet for tilsyn og beredskap på natt. Tradisjonelt løses dette ofte ved å ha faste nattevakter i hver avdeling, og ofte er det behov for mer enn én våken nattevakt. Samarbeid mellom tjenester og avdelinger, bruk av ambulante nattevakter og bruk av velferdsteknologi er tiltak som bør vurderes.
- ▶ sikre at alle lokalsentrene hvor kommunen satser på nye boliger, har kort responstid for ambulante hjemmetjenester
- ▶ etablere bærekraftige helseknutepunkt med framskutte baser for ambulante tjenester og ulike aktivitetstilbud

Agenda Kaupangs anbefalinger

Agenda Kaupangs
anbefalinger for en
helhetlig boligpolitikk
og *boligutvikling* for
eldre

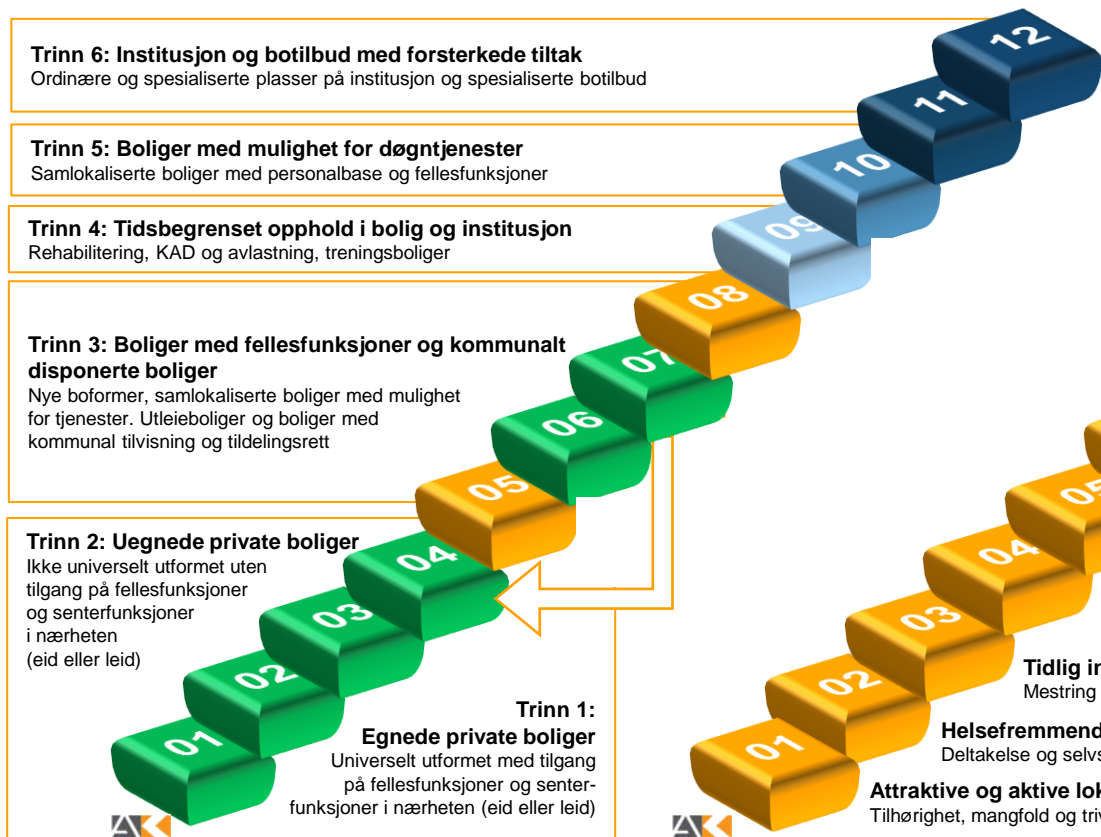
Moss kommune anbefales å....

- ▶ utvikle og praktisere en **helhetlig boligpolitikk** som sikrer at flere innbyggere bor i egnede private boliger og bomiljø i kommunens lokalsenter
- ▶ unngå å møte eldreveksten med flere sykehjemsplasser
- ▶ tilrettelegg for utvikling av egnede generasjonsvennlige boliger og bomiljøer i kommunens lokalsenter
- ▶ flere eldre må bo i sentrumsområdene med tilgang til egnede universelle boliger, servicefunksjoner og transportmuligheter. Dette innebærer å utvikle 5-minutters tettstedene som generasjonsvennlige samfunn
- ▶ sikre egnede tomtearealer til konsepter som hjelper grupper inn i boligmarkedet (eie egen bolig) og som samtidig møter kommunens tjenstlige behov
- ▶ benytte kommunens regulatoriske myndighet ved å stille krav til sentrale tomter og større byggeprosjekter
- ▶ sikre at det finnes tilstrekkelig kapasitet av egnede private boliger med livsløpsstandard (eid eller leid)

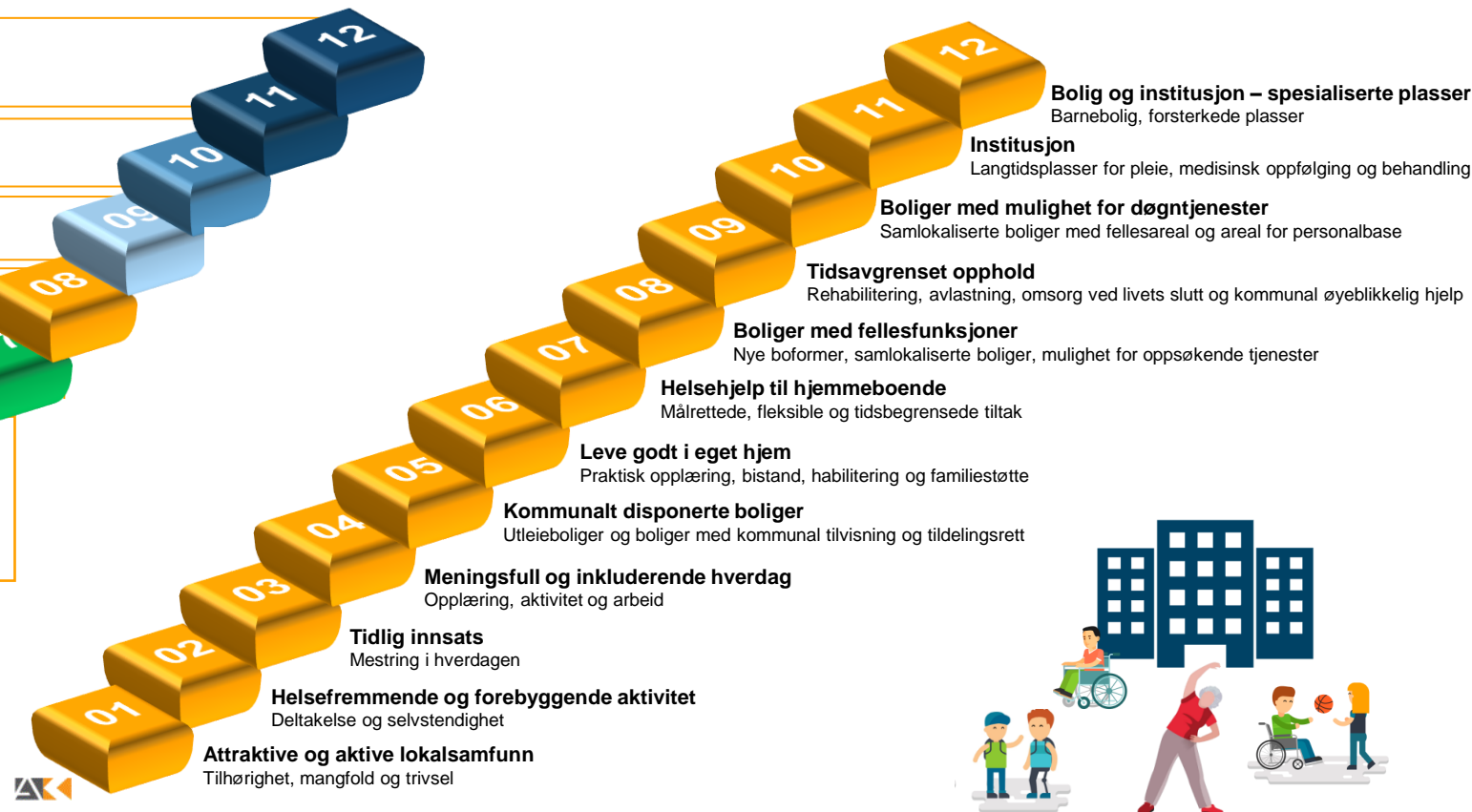
Innsatstrapp og boligtrapp som strategisk planleggingsverktøy for bærekraftig utvikling

Finansiering og dimensjonering på kort og lang sikt: Hvordan skal forebyggende tiltak på de laveste trinnene prioriteres for å redusere behovet for døgntjenester? Hva skal prioriteres når?

Boligtrapp



Helhetlig innsatstrapp



Tverrfaglig innsats, forebyggende tiltak, tilrettelegging av bolig, velferdsteknologi mv.

Boligrapp

Boligrapp

Trinn 6: Institusjon og botilbud med forsterkede tiltak

Ordinære og spesialiserte plasser på institusjon og spesialiserte botilbud

Trinn 5: Boliger med mulighet for døgtjenester

Samlokaliserte boliger med personalbase og fellesfunksjoner

Trinn 4: Tidsbegrenset opphold i bolig og institusjon

Rehabilitering, KAD og avlastning, treningsboliger

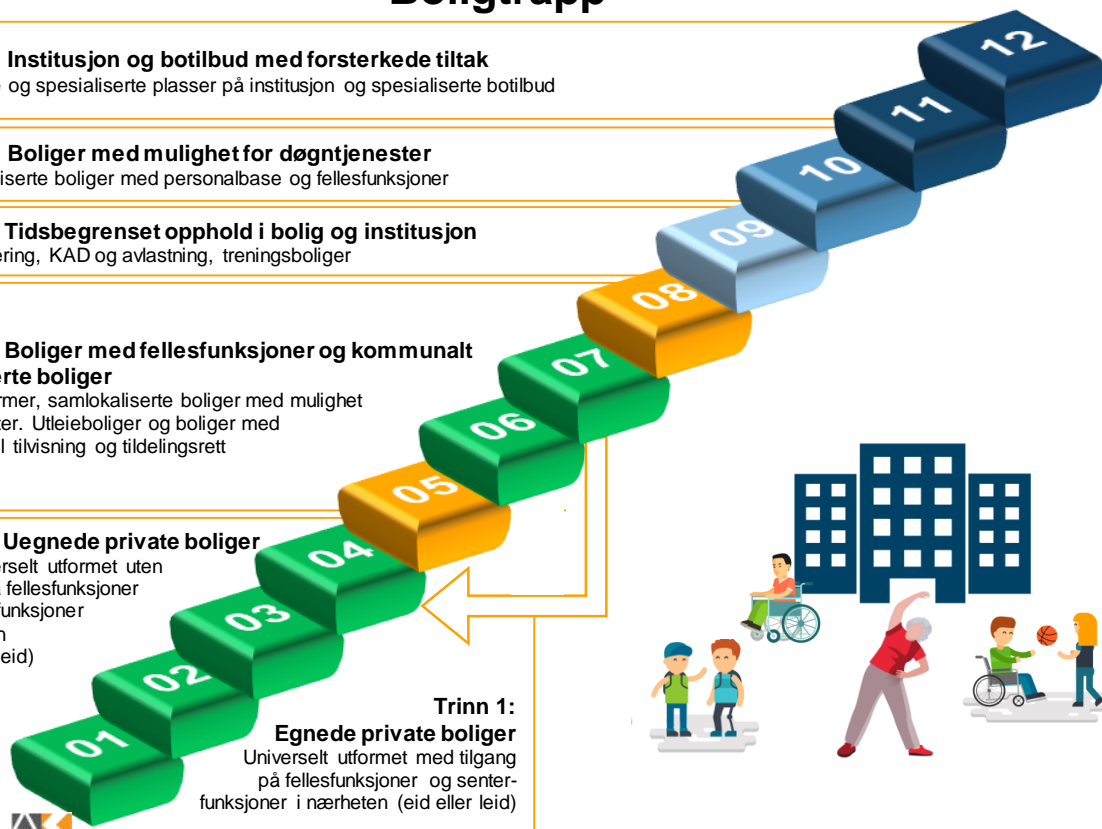
Trinn 3: Boliger med fellesfunksjoner og kommunalt disponerte boliger

Nye boformer, samlokaliserte boliger med mulighet for tjenester. Utleieboliger og boliger med kommunal tilvisning og tildelingsrett

Trinn 2: Uegnede private boliger

Ikke universelt utformet uten tilgang på fellesfunksjoner og senterfunksjoner i nærheten (eid eller leid)

Trinn 1: Egnede private boliger
Universelt utformet med tilgang på fellesfunksjoner og senterfunksjoner i nærheten (eid eller leid)

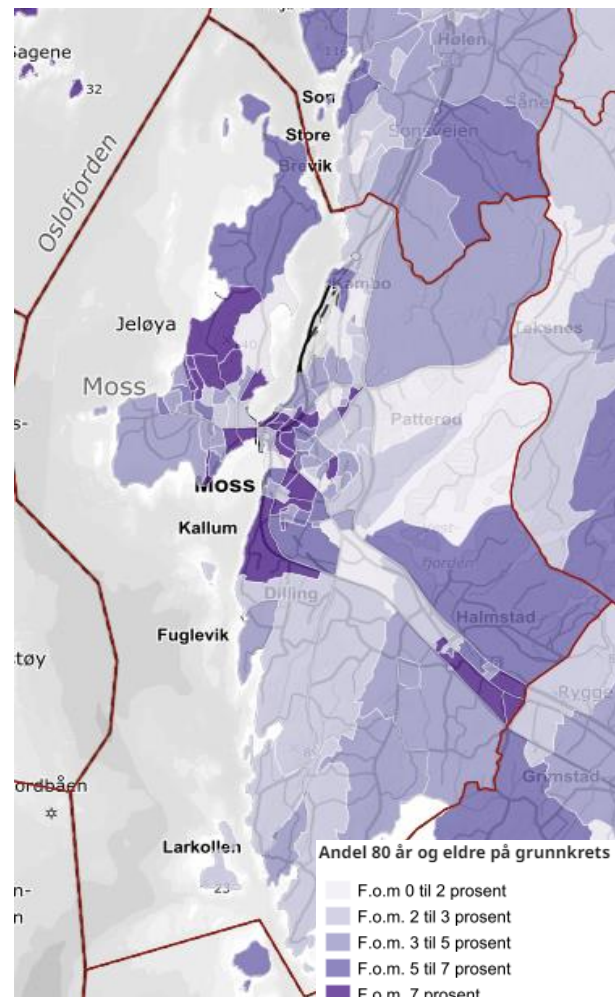
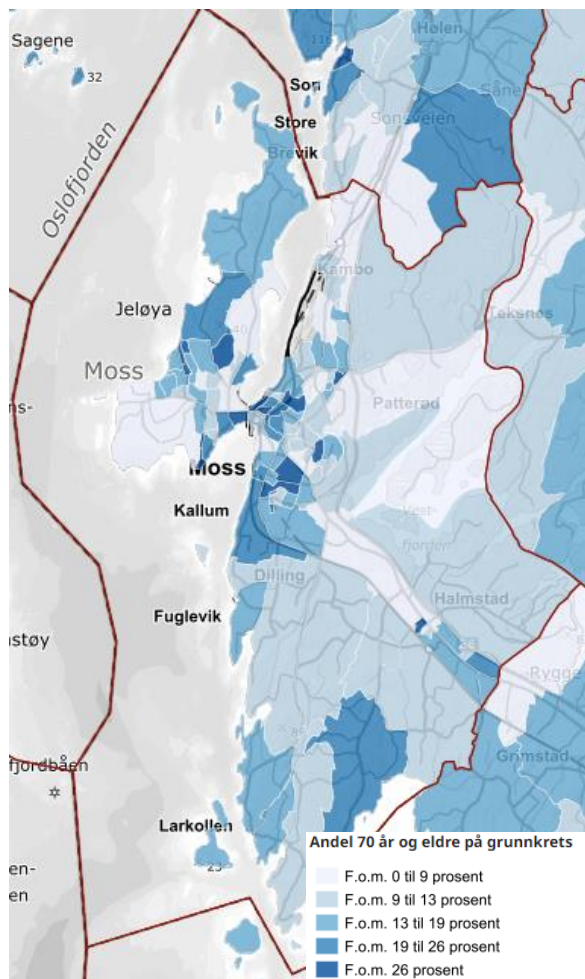


Boligrapp (trinn i den helhetlige innsatstrappen)	Anbefalt lokalisering	Bistandsnivå/antatt netto kommunal ressursinnsats	Fellesfunksjoner i bygget og i nærområdet	Eierskap
Trinn 6 Institusjon, langtidsopphold (trinn 12 og 13)	Lokalsenter med god evne til rekruttering, enkel logistikk for nærstående	Omfattende behov i en lengre periode (1,2 mill. kr per plass)	Fellesfunksjoner i kommunal regi i bygget	Primært kommunen, kjøp av spesialiserte plasser
Trinn 5 Boliger med døgtjenester (trinn 10 og 11)	Lokalsenter med god evne til rekruttering, enkel logistikk for nærstående	Omfattende behov, tjenester fra base i samme bygg (0,7 mill. kr per bolig for eldre, andre grupper 1,5 mill. kr)	Fellesfunksjoner i privat eller kommunal regi i bygget Krav til private utbyggere om fellesfunksjoner i bygget	Kommunen Tildelingsavtaler med private utleiere
Trinn 4 Tidsbegrenset opphold i bolig og institusjon (trinn 9)	Lokalsenter med «helseknutepunkt» og hjelpemiddeiformidling, god evne til rekruttering, enkel logistikk for nærstående	Omfattende behov i en kortere periode (1,4 mill. kr per plass)	Fellesfunksjoner i kommunal regi i bygget	Kommunen eller private
Trinn 3 Kommunalt disponerte boliger uten fast/stedlig bemanning (trinn 6 og 8)	Lokalsenter og nærsenter med omfattende felles- og servicefunksjoner	Varierende behov, ambulant hjemmetjeneste (gjennomsnittlig utgifter for hjemmesykepleie per mottaker kr 200 000) Sosiale tiltak fra Husbanken og kommunen	Krav om sentrale fellesfunksjoner i privat eller kommunal regi i nærheten av boligene («5-minutters tettstedet») eller i boligkonseptet (nye sosiale boformer)	Kommunen Tilvisnings- og tildelingsavtaler med private utleiere Utpekingsavtaler for eide private boliger
Trinn 2 Private boliger uten livsløpsstandard (trinn 1–5 og trinn 7)	Lokalsenter og nærsenter med nødvendige felles- og servicefunksjoner	Varierende behov, ambulant hjemmetjeneste (gjennomsnittlig utgifter for hjemmesykepleie per mottaker kr 200 000) Sosiale tiltak fra Husbanken og kommunen	Ikke universelt utformet, uten tilgang på fellesfunksjoner og senterfunksjoner i nærheten Ingen særskilte krav til utbyggere om fellesfunksjoner i nærheten eller i boligen	Boliger som eldre eier eller leier
Trinn 1 Private boliger med livsløpsstandard* (trinn 1–5 og trinn 7)	Lokalsenter og nærsenter med nødvendige felles- og servicefunksjoner «5-minutters tettstedet» med sosiale og kulturelle møteplasser, butikker, kafeer og andre funksjoner i nærsenter og lokalsenter	Varierende behov, ambulant hjemmetjeneste (gjennomsnittlig utgifter for hjemmesykepleie per mottaker kr 200 000) Sosiale tiltak fra Husbanken og kommunen	Universelt utformet med tilgang på fellesfunksjoner og senterfunksjoner i nærheten Krav til utbyggere om fellesfunksjoner i nærheten eller i boligkonseptet	Boliger som eldre eier eller leier

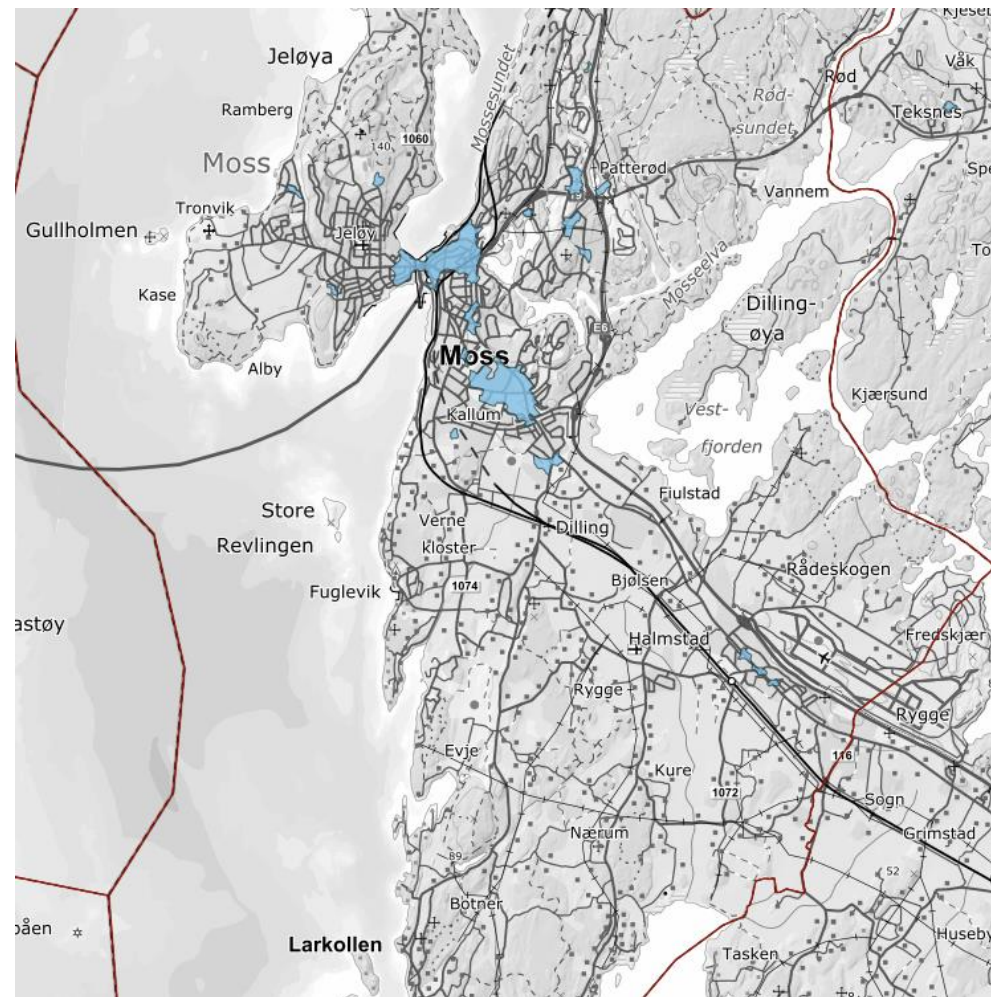
Tverrfaglig innsats, forebyggende tiltak, tilrettelegging av bolig, velferdsteknologi mv.

Mange eldre bor usentralt og har derfor redusert evne til å klare seg selv

Andel 70 år og eldre på grunnkrets Andel 80 år og eldre på grunnkrets



Handels- og servicesoner



Økonomisk sosialhjelp i NAV

Metode

- ▶ Arbeidsgruppe og styringsgruppe underveis for å kvalitetssikre prosess, innhold og kvalitet
- ▶ Kvalitativ analyse – kombinert data fra ulike kilder:
 - ▶ KOSTRA, SSB, Husbanken, IMDi og FHI
 - ▶ Regnskapsdata, fagsystemet Socio
- ▶ Kvantitativ analyse
 - ▶ Intervju med ledergruppen
 - ▶ Veiledere og besluttere

Hovedfunn

- ▶ Analysene viser at Moss kommune har høyere utgifter til økonomisk sosialhjelp enn sammenliknbare kommuner og KOSTRA-gruppe 11:
 - ▶ Utbetaling av sosialhjelp per innbygger og per mottaker var høyere enn KG11 og landsgjennomsnittet i 2023
 - ▶ Stor andel av sosialhjelpsmottakerne har mottatt sosialhjelp over lang tid
 - ▶ Varigheten av sosialhjelpen er en betydelig kostnadsdriver som øker utgiftsnivået
 - ▶ Det er betydelig innsparingspotensial sammenlignet med KOSTRA-gruppe 11.
- ▶ En stor andel av ressursene går til forvaltningen av sosialhjelpsordningen, og betydelig lavere ressursbruk på oppfølging og virkemiddelbruk

Oppsummering – hovedutfordringer

▶ Høye utbetalinger knyttet til økonomisk sosialhjelp

- Sammenlignet med det leveårsforholdene skulle tilsi.

▶ Flyktninger i tilskuddsperioden

- Høyere bosettingsaktivitet enn landsgjennomsnittet

▶ Sykefravær på NAV-kontoret har påvirket ressursinnsatsen

▶ Lav virkemiddelbruk på øvrige funksjoner

- Tjenester til rusavhengige
- Arbeidsrettet tiltak i kommunal regi
- KVP

▶ Ansvars- og oppgavefordeling mellom NAV og øvrige tjenester

- ▶ Regnskapsanalysen viser at det er flere enn NAV-kontoret som fører utgiftene på funksjon 242, i 2023 var andelen på 62%

Hva er kostnadsdriverne?

- ▶ Tabellen til høyere oppsummerer situasjonen i Moss kommune
- ▶ Moss kommune har negativt avvik fra KOSTRA-gruppen for flere av indikatorene.

Indikator - økonomi	Resultat
Netto driftsutgift per innbygger	Høyere enn KG11
Funksjon 242 - råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	Høyere enn KG11
Funksjon 243 - tilbud til personer med rusproblemer	Lavere enn KG11
Funksjon 273 - arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	Lavere enn KG11
Funksjon 276 - kvalifiseringsordningen	Lavere enn KG11
Funksjon 281 - ytelse til livsopphold	Høyere enn KG11
Indikator - omgivelsesforhold	Resultat
Flyktning - andel bostatte per 1000 innbygger	Høyere enn flere av kommuner i utvalget, men lavere enn landsgjennomsnittet
Utbetalt tilskudd per innbygger	Høyere enn landsgjennomsnittet
Andel barnefamilier som mottar bostøtte	Lavere enn flere av kommunene i utvalget
Gjennomsnittlig boutgift	Midt mellom kommunene i utvalget
Gjennomsnittlig bostøtte	Midt mellom kommunene i utvalget
Indikator - sosialhjelpstilfeller	Resultat
Andel sosialhjelpstilfeller	Høyere enn KG11, nest høyest blant kommunene i utvalget
Sosialhjelpstilfeller med sosialhjelp i 6 måneder eller mer	Høyere enn KG11 og kommunene i utvalget
Langtidstilfeller med sosialhjelp som hovedinntekt	Høyere enn KG11
Gjennomsnittlig utbetalt stønadssum per mottaker	Høyere enn KG11
Gjennomsnittlig stønadstid for sosialhjelpstilfeller	Lenger enn KG11
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned	Lavere enn KG11
Gjennomsnittlig stønadslengde for tilfeller med sosialhjelp som hovedinntekt	Lenger enn KG11

Handlingsrom - simulering

- ▶ I tabellen under har vi simulert effekten av å få til en reduksjon i gjennomsnittlig stønadslengde til nivå med KOSTRA-gruppen.
- ▶ En slik reduksjon kan gi en reduksjon i kostnader på 17 millioner kroner

Simulering 1	Dagens situasjon	Reduksjon til nivå med KOSTRA-gruppen	Differanse
Gjennomsnittlig stønadslengde(måneder)	6,2	5,4	0,8
Gjennomsnittlig utbetaling per måned	kr 11 869	kr 11 869	kr 11 869
Antall sosialhjelpstilfeller	1791	1791	1791
Utbetaling	kr 131 795 750	kr 114 789 847	kr 17 005 903

- ▶ I tabellen under har vi simulert effekten av å få til en reduksjon på 1 måned i gjennomsnittlig stønadslengde og en reduksjon på 5% i sosialhjelpstilfeller.
- ▶ Dette kan gi en reduksjon i kostnader på 26,7 millioner kroner.

Simulering 2	Dagens situasjon	Reduksjon i gjennomsnittlig stønadslengde på 1 mnd og reduksjon i sosialhjelpstilfeller med 5 %	Differanse
Gjennomsnittlig stønadslengde(måneder)	6,2	5,2	1
Gjennomsnittlig utbetaling per måned	kr 11 869	kr 11 869	kr 11 869
Antall sosialhjelpstilfeller	1791	1701	90
Utbetaling	kr 131 795 750	kr 105 011 452	kr 26 784 298

Utviklingsområder:

- ▶ 1. En bærekraftig sosialhjelpsordning
- ▶ 2. Helhetlige og fullførte oppfølgingsløp
- ▶ 3. Tilpasset oppfølgingsbistand og tiltak
- ▶ 3b. Kommunalt aktiviseringstiltak
- ▶ 4. Samhandling med andre kommunale tjenester

Utviklingsområde 1 – en bærekraftig sosialhjelpsordning

- ▶ Øke kompetansen blant veilederne, slik at de klarer å ivareta forsvarlige tjenester, samtidig som tjenestemottakers eget ansvar blir tydeliggjort.
- ▶ Sikre en enhetlig forståelse og praktisering av sosialhjelpsordningens funksjon og begrensninger, slik at det er tydelig hva ordningen skal dekke og ikke.
- ▶ Kvalitetssikring av prosessen som understøtter en individuell, faglig og saklig vurdering av rettigheter, plikter og stønadsnivå.
- ▶ Å jobbe mot å redusere andelen av ressursene som går med til ren forvaltning av sosialhjelpsordningen og håndtering av nødhjelpssøknader, slik at mer tid kan frigjøres til oppfølging av andre forebyggende tiltak.

Utviklingsområde 1 – en bærekraftig sosialhjelpsordning

Tiltak og anbefalinger

1. Gjennomgå, oppdatere og supplere retningslinjer for saksbehandling, for å avklare om det er behov for endringer slik at de i størst mulig grad samsvarer med dagens utfordringer og behov.
2. Gjennomgå eksisterende beskrivelser av ansvarsfordelingen mellom ulike roller i saksbehandlingen og forvaltningen av sosialhjelpsordningen, for å sikre at alle aktører vet hva de er ansvarlige for.
3. En målrettet innsats for å redusere antallet søknader om krisehjelp gjennom forebyggende tiltak og bedre oppfølging av brukerne.

Utviklingsområde 2: Helhetlige og fullførte oppfølgingsløp

- ▶ Hyppige skifter av oppfølgingsansvarlig veileder kan bidra til forsinkelser i oppfølgingsprosessen og fører ofte til en forlenget oppholdstid i sosialhjelpsordningen.
- ▶ Deling av ansvar mellom flere veiledere krever tett og ressurskrevende koordinering, noe som igjen påvirker effektiviteten og kontinuitet i oppfølgingen.

For å redusere disse utfordringene er det avgjørende at:

- ▶ Organiseringen og samhandlingen på NAV-kontoret i størst mulig grad legger til rette for helhetlig og fullførte oppfølgingsløp.
- ▶ Oppfølgingsløpene er basert på brukerens behov, uavhengig av hvilken ytelse vedkommende mottar fra NAV.
- ▶ Ansvar og ordninger for samhandling og koordinering mellom ulike aktører må beskrives konkret og implementeres i den daglige driften for å sikre kontinuitet.

Utviklingsområde 2: Helhetlige og fullførte oppfølgingsløp

► Tiltak og anbefalinger

4. Gjennomgang av valgt organisering fra 1.10.24 og vurdere hvordan ansvars- og arbeidsdeling legger til rette for en smidig og effektiv oppfølgingsprosess, og minst mulig bruk av ressurser til ytelsesforvaltning.

- Vurdere eventuelle tiltak innenfor den fastsatte strukturen.

5. En evaluering av oppfølgingsløpene for et utvalg brukere kan gi verdifull innsikt i hvordan kontoret kan sikre en mer helhetlig og koordinert oppfølging, med mål om å redusere oppholdstiden i sosialhjelpsordningen,

Utviklingsområde 3: Tilpasset oppfølgingsbistand og tiltak

- ▶ En betydelig andel av brukerne som har sosialhjelp som hovedinntektskilde, har vært mottakere over mange år. Langtidsmottakerne mottar stor del av de totale sosialhjelpsutbetalingene.
- ▶ Alle arbeidssøkere, uavhengig av inntekt, har rett til å få vurdert sitt oppfølgingsbehov. Det vedtatte oppfølgingsnivået må alltid gjenspeile det faktiske oppfølgingsbehovet.
- ▶ Det er nødvendig med en enhetlig og konsekvent bruk av vilkår for sosialhjelp.

For å sikre at sosialhjelpsmottakerne får likeverdig og tilpasset oppfølgingsbistand må det:

- ▶ Defineres tydelige standarder og kvalitetskrav for oppfølgingsaktivitetene, slik at det er en mer forutsigbar og konsekvent tilnærming til oppfølgingen av sosialhjelpsmottakere.

Utviklingsområde 3: Tilpasset oppfølgingsbistand og tiltak

► Tiltak og anbefalinger

6. De skriftlige retningslinjene for saksbehandlingen oppdateres slik at det tydelig defineres hva som er forventningene til oppfølgingsaktivitetene. Blant annet:

- bruk av vilkår for sosialhjelp,
- kartlegging og fastsettelse av oppfølgingsnivå
- gjennomført arbeidsevnevurdering.

Tilpasses ulike brukergrupper/situasjoner/sakstyper.

7. Kontroll av oppfølgingsaktivitetene bør knyttes tettere opp mot vedtaksgodkjenningen.

Utviklingsområde 3b: Kommunalt aktiviseringstiltak

- ▶ For å hindre marginalisering av sosialhjelpsmottakere og sikre at de forblir aktive i perioden de venter på andre tiltak eller overganger til arbeid, er det avgjørende å tilby meningsfulle aktiviteter.
- ▶ Bruken av vilkår knyttet til aktivitet tydeliggjør forholdet mellom mottakernes rettigheter og deres ansvar. Ved å sette klare vilkår for deltakelse i aktiviseringstiltak som en betingelse for å motta sosialhjelp, kan NAV-kontoret legge til rette for en mer strukturert og målrettet oppfølging av brukerne. Dette gir også saksbehandlerne et bedre grunnlag for å fastsette målsettinger og velge egnede virkemidler i den videre oppfølgingsprosessen.
- ▶ Lovkrav etter sosialtjenestelovens §20a for stønadsmottakere under 30 år.
 - Er også relevant for eldre brukere.
- ▶ For å imøtekomme dette lovkravet må NAV-kontoret disponere et reelt aktiviseringstiltak som er arbeidslignende og relevant for arbeidslivet. Aktivitetene bør utformes slik at de gir brukerne verdifulle ferdigheter og erfaringer som kan styrke deres overgang til arbeid.
- ▶ Kommunale virksomheter bør stille med nødvendige antallet praksisplasser.

Utviklingsområde 3b: Kommunalt aktiviseringstiltak

► Tiltak og anbefalinger

8. Det bør utredes en etablering av et kommunalt arbeidsrettet tiltak for sosialhjelpsmottakere.

- målgruppe
- kapasitetsbehov
- ressursbehov
- innhold
- organisering

9. Hvordan tiltaket organiseres, og driftes er avgjørende for dets suksess. Det bør vurderes hvordan samarbeidet mellom NAV, andre kommunale instanser og eventuelle eksterne aktører skal struktureres for å sikre at tiltaket fungerer effektivt.

Utviklingsområde 4: Samhandling med andre kommunale tjenester

- ▶ En stor andel av sosialhjelpsmottakerne har behov for tjenester som ligger utenfor NAV-kontorets ansvars- og kompetanseområde.
- ▶ Behovet for tjenester og ytelser fra NAV påvirkes i stor grad av prioriteringer og resultater i andre kommunale tjenester.
- ▶ Overganger mellom ulike kommunale tjenester er ofte sårbare og kan påvirke det samlede behovet for bistand i stor grad.
- ▶ I mange situasjoner er tilgangen på andre kommunale tjenester, for eksempel når det gjelder bolig, helsetjenester eller barnehageplass, helt avgjørende for å lykkes med den arbeidsrettede oppfølgingen i NAV.
- ▶ De kommunale tjenestene har kompetanse som vil være avgjørende for å kartlegge brukerens situasjon og utfordringer med tanke på å velge egnede tiltak og ta stilling til alternative rettigheter.
- ▶ Regnskapstallene viser at en betydelig andel av utgiftene til tjenester innenfor sosialtjenestefunksjonene er plassert på andre ansvarsområder enn NAV.

Utviklingsområde 4: Samhandling med andre kommunale tjenester

► Tiltak og anbefalinger:

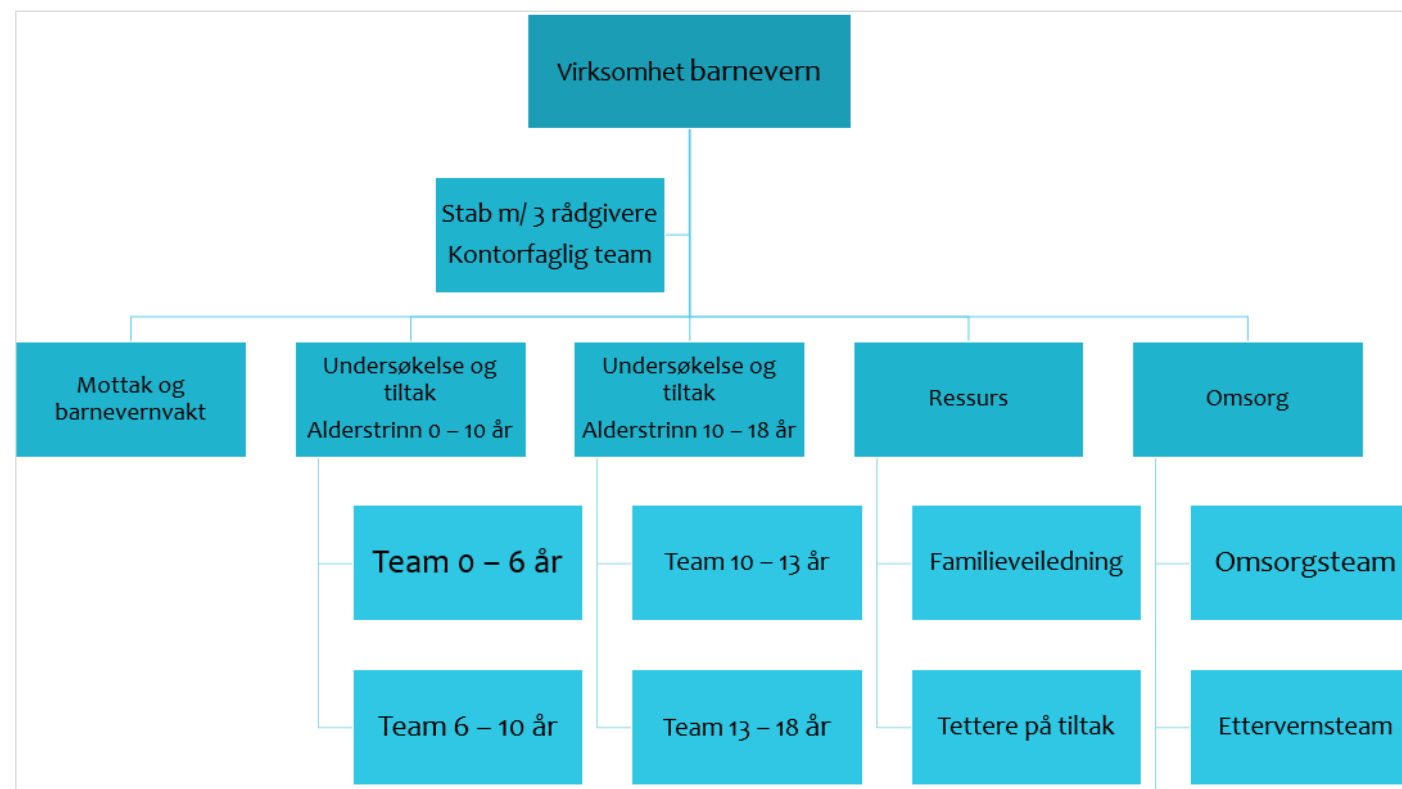
10. Det bør tas et initiativ fra overordnet nivå overfor relevante virksomheter i Moss kommune for å gjennomgå og oppdatere gjeldene rutiner og retningslinjer for ansvarsdeling, samhandling og brukerflyt.
 - Forankre prosess og beslutninger på overordnet nivå.



Tjenestegjennomgang barnevern

Moss kommune

Organisering av arbeidsoppgaver og prosesser



Metode

- ▶ Analysegruppe og styringsgruppe underveis for å kvalitetssikre prosess, innhold og kvalitet
- ▶ Uttrekk regnskap, fagsystem. KOSTRA tall, og SSB
 - ▶ Utfordring med nytt fagsystem at vi ikke har fulle oversikt
- ▶ Dokumentanalyse – planverk i oppvekst og spesifikt i barnevern
- ▶ Intervjuer
 - ▶ Ledergruppe barnevern
 - ▶ Ansatte barnevern
 - ▶ Ledere i «laget rundt barn og unge»
 - ▶ Strategisk ledelse.
- ▶ Samtaler og avklaringer i samtaler med representanter i prosjektgruppa

Hovedfunn

- ▶ Bemanningsnivået er på landsgjennomsnittet
- ▶ Organiseringen er framtidsrettet på lik linje med utviklingsorienterte kommuner
- ▶ Prosjekt oppvekstreform er tatt på alvor som oppfølging av oppvekstreformen / barnevernsreformen som kom nasjonalt 1. jan 2022; Tidlig innsats og samarbeid mellom ulike tjenester og lokale helhetlige løsninger
- ▶ Høyt sykefravær og turnover
- ▶ Mange fristbrudd i meldings- og undersøkelsessaker
- ▶ Manglende evaluering av tiltaks- og omsorgsplaner
- ▶ Økning i utgiftene fra 2022 – 2024 skyldes mye bruk av eksterne leverandører og plasseringstiltak
- ▶ Det handler ikke om for få ansatte, men stabilitet i bemanningen
- ▶ Gode planer og styringsdokumenter – både på oppvekst og barnevern
- ▶ Krevende situasjon har ikke gitt optimale forhold ift. barnevernstjenestens deltakelse på ulike arenaer – dette handler om alle oppvektjenestene

Hva skyldes kostnadsøkningen fra 2022 til 2023

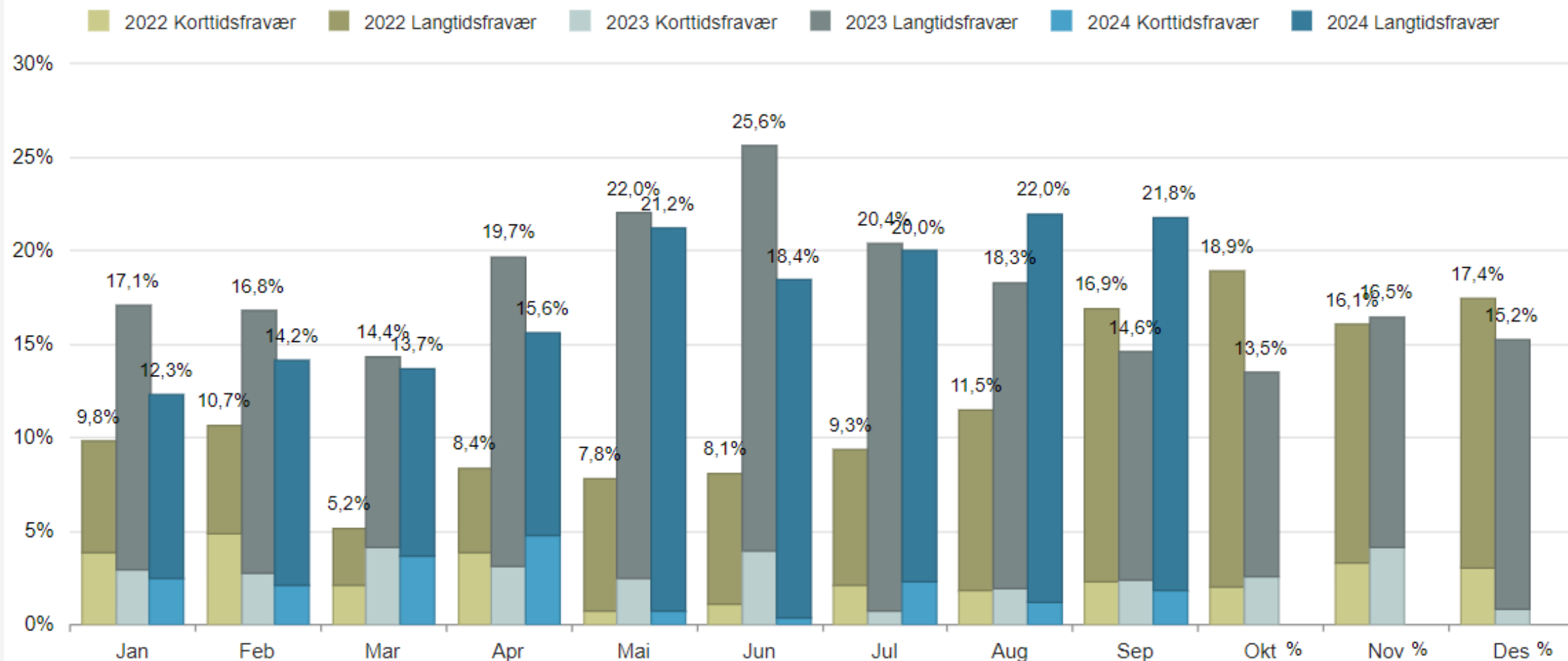
- ▶ Høye kostnader knyttet til plasseringstiltak (fosterhjemsavtaler og bruk av eksterne leverandører der kommunen kunne gjort jobben selv)
 - ▶ Økte kostnader til fosterhjemsavtaler er en konsekvens av nye nasjonale anbefalte satser som kom i 2023
 - ▶ I større grad kjøp av private tjenester
- ▶ Høyt sykefravær og turnover hos ansatte og ledelse går utover kvaliteten barnverntjenestene har i sitt arbeid.
 - ▶ Behov for tydelig ledelse og etterlevelses av rutiner for å sikre kontinuitet i saksbehandlingen
 - ▶ Vanskeligere å samarbeide med andre tjenester

Noe opprydding i regnskapsføringen

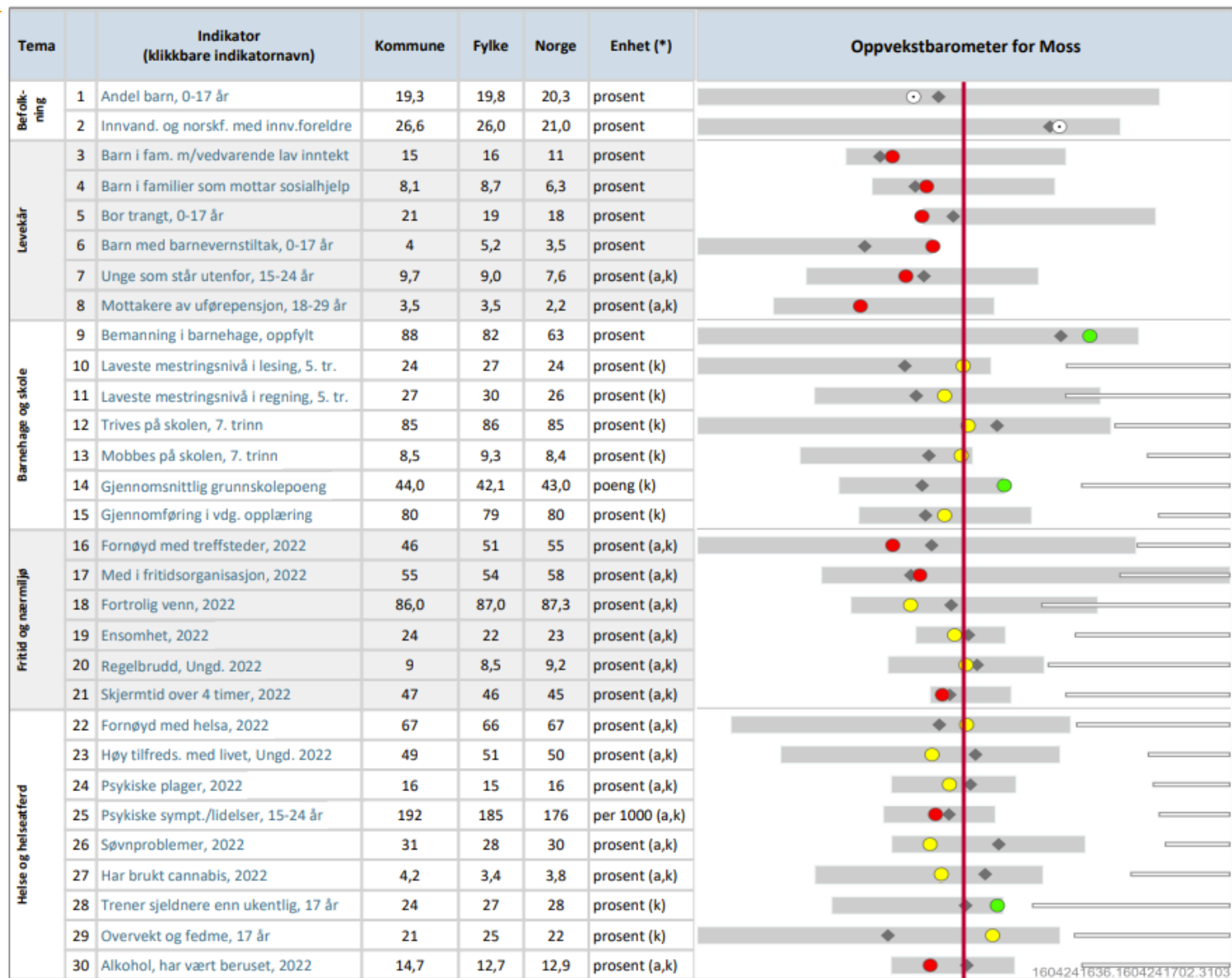
- ▶ Funksjon 244 har hatt en økning mellom 2021 og 2023 på 75 %, 2024 forventes på samme nivå som 2023. Her finner vi både bortfall av refusjoner fra staten (12,6 mill. kroner) og bortfall av tilskudd til årsverk fra Statsforvalteren mellom årene 2021 og 2022. Dette er likt for alle landets kommuner. Økningen på funksjonen de siste to regnskapsårene dreier seg om økt bruk av innleid bemanning og økt antall årsverk mellom 2023 og 2024.
- ▶ Funksjon 251 har hatt en økning på 52 % mellom 2021 og 2023. I 2024 forventes en reduksjon ettersom det er bedre føring av utgiftene i regnskapet .
- ▶ Funksjon 252 har hatt en økning på 60 % mellom 2021 og 2023. Økingen fra 2023-2024 forventes i størrelsesordenen ca. 35 % hvorav noe skyldes bedre føring av utgifter i regnskapet mellom 251/252 hvor ca. 10 mill. kroner flyttes til riktig funksjon.

Sykefraværet er høyt og fortsetter å være det

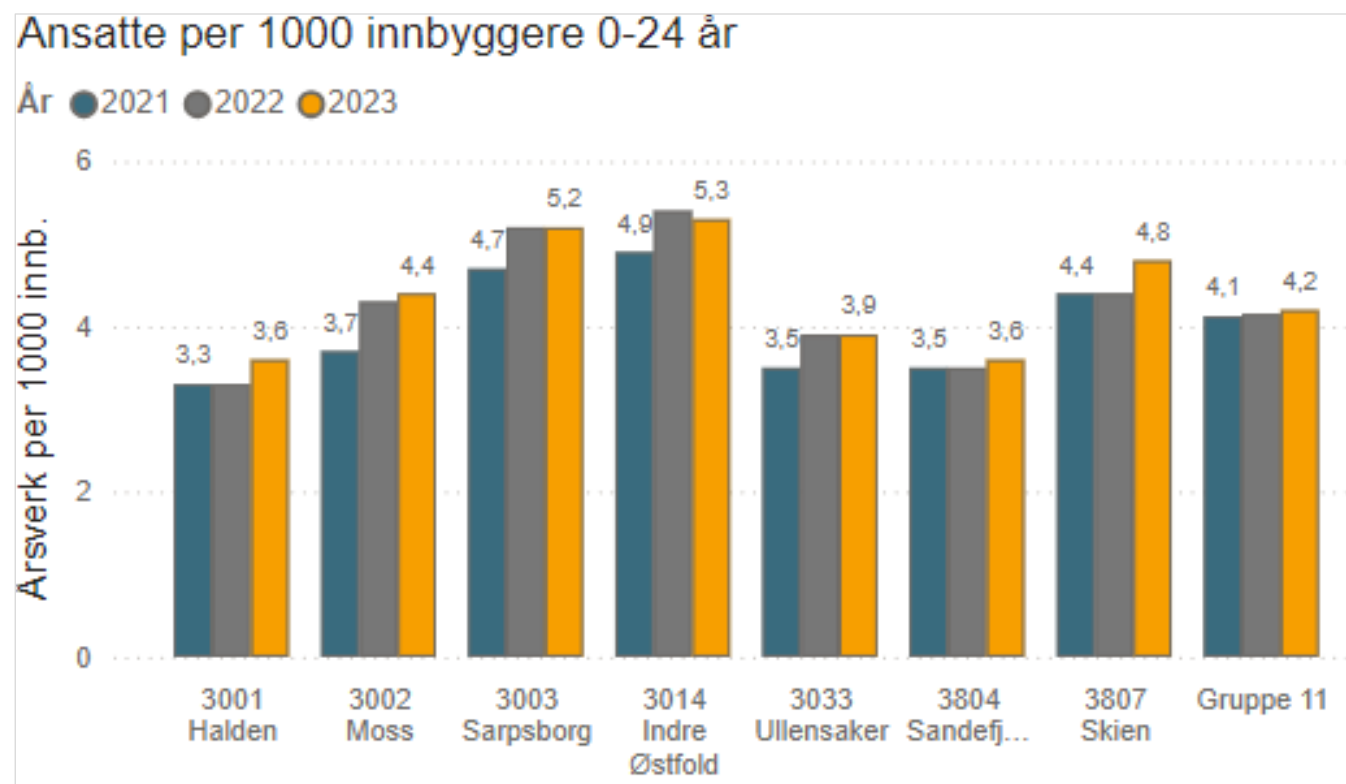
Fravær per periode



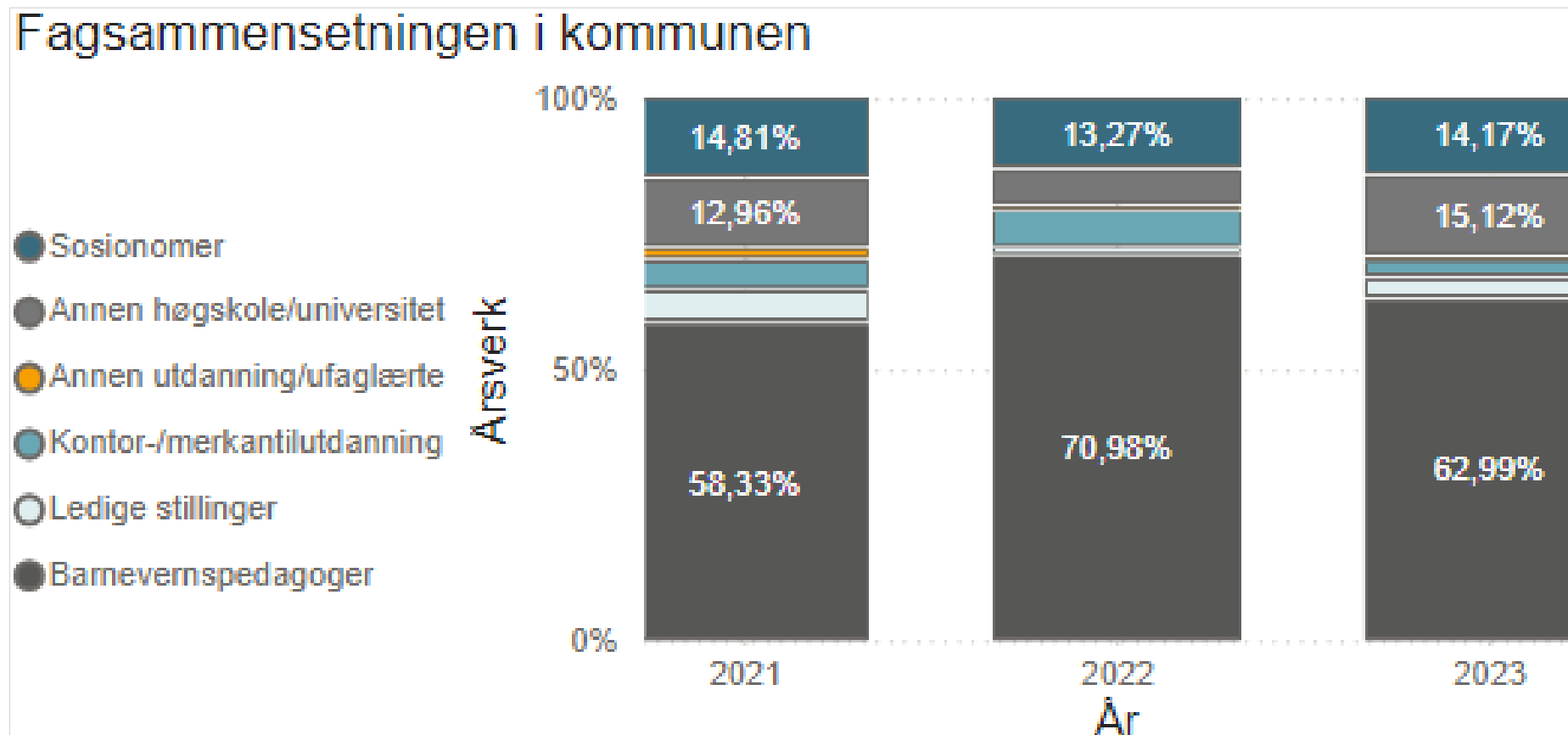
Hvordan er oppvekstmiljøet i Moss?



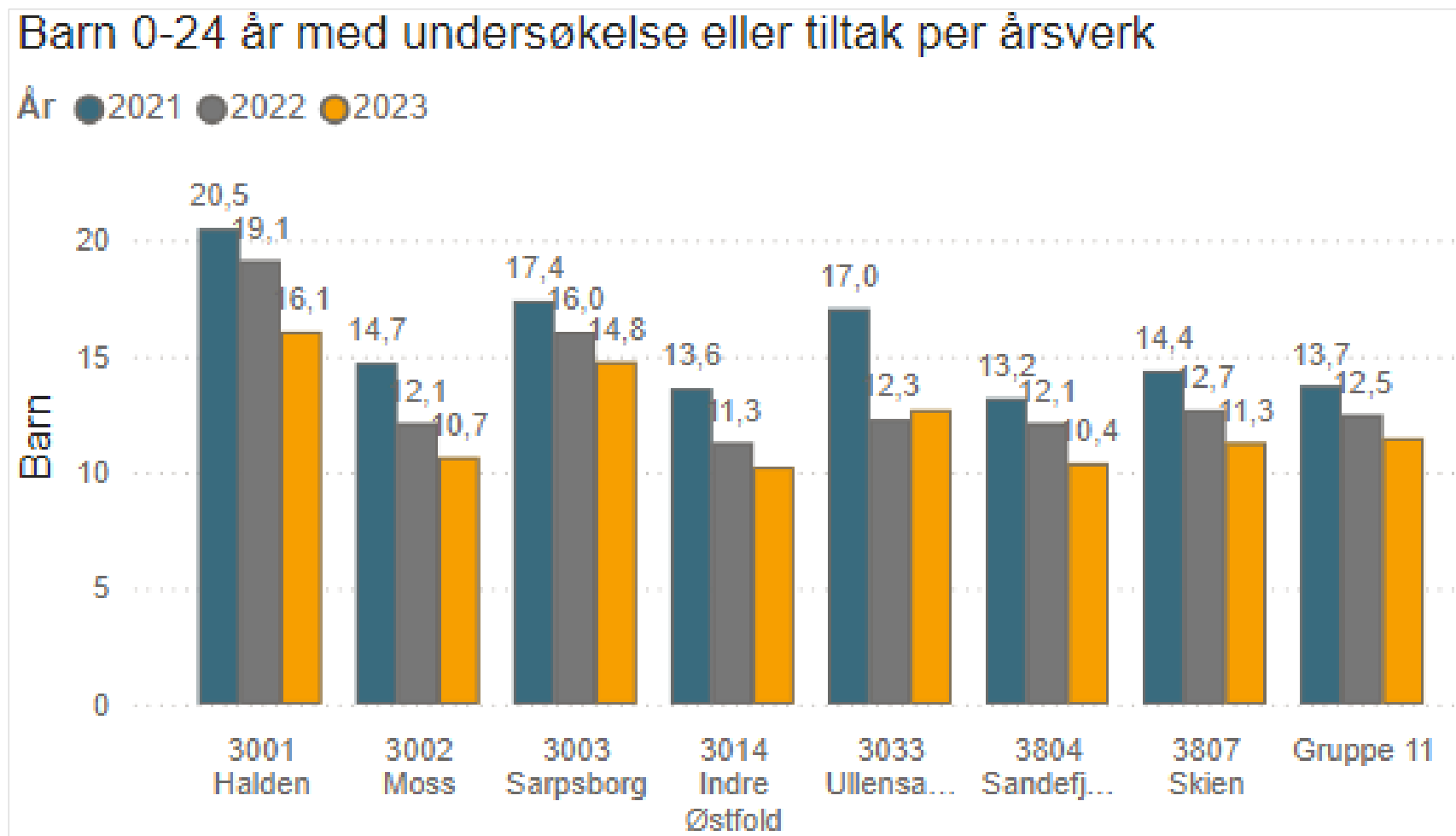
Bemanning



Fagsammensetning ligner på de andre barnevernene



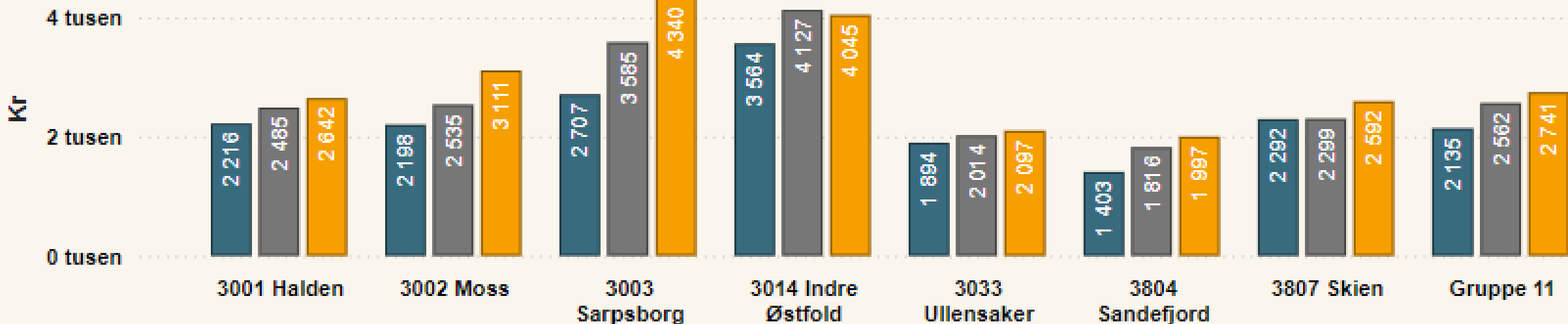
Antall barn per årsverk



Utgiftene til barnevern sammenlignet med andre

Netto utgift per innbygger (behovskorrigert)

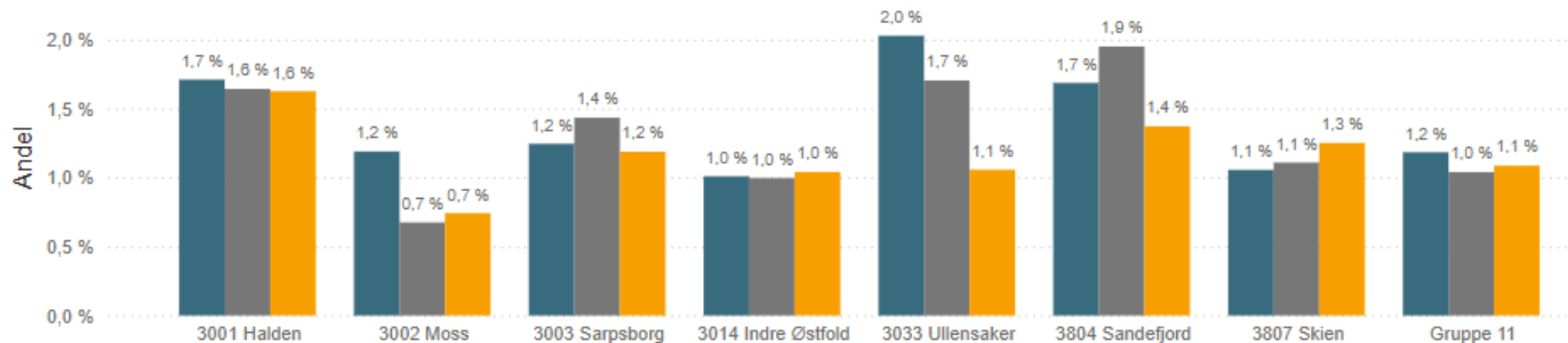
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Meldinger

Andel innbyggere 0-24 år med melding

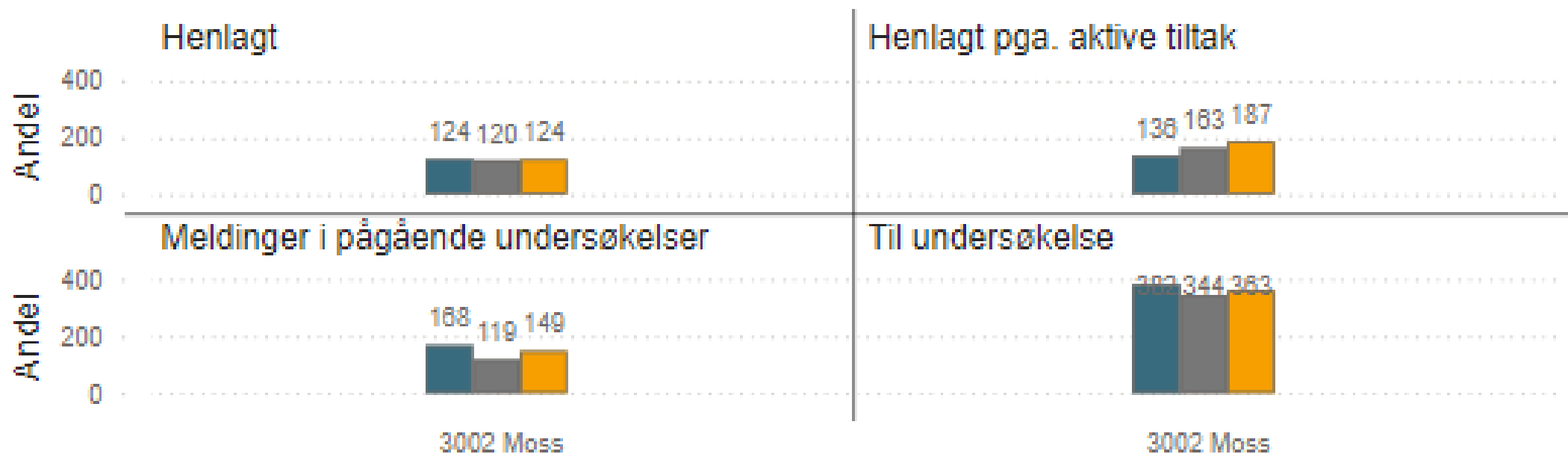
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Hva skjer med meldingene

Meldinger og konklusjon på meldingen

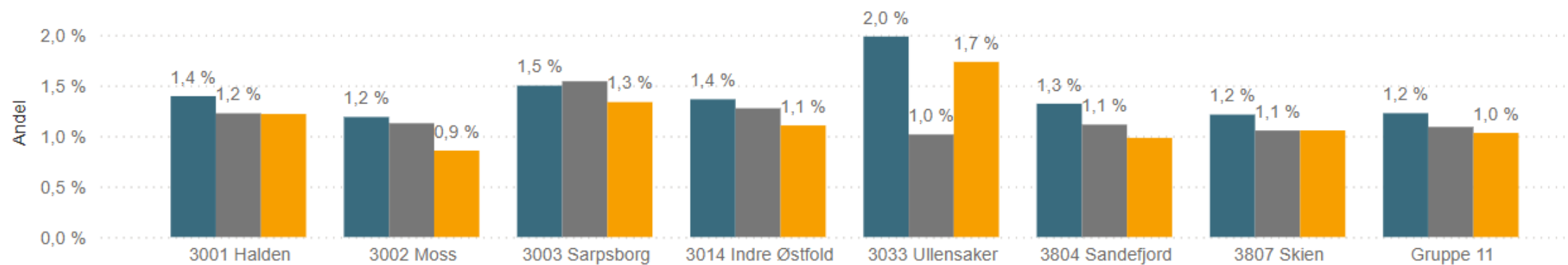
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Ubndersøkelser

Andel innbyggere 0-24 år med undersøkelse

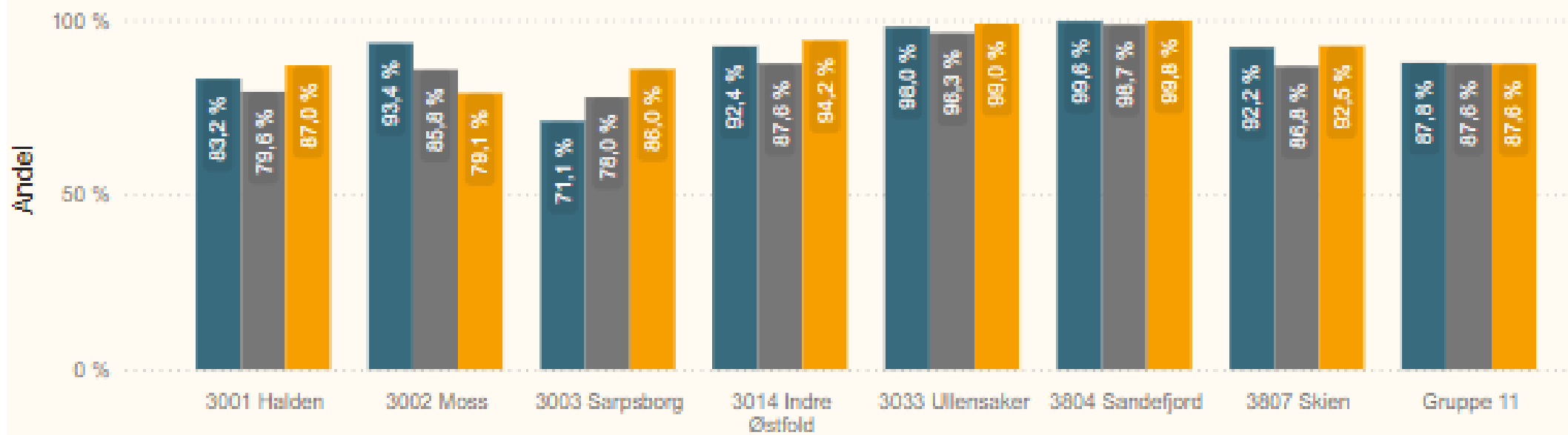
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Oppfølging av undersøkelser ift. frist

Undersøkelser avsluttet innen 3 mnd.

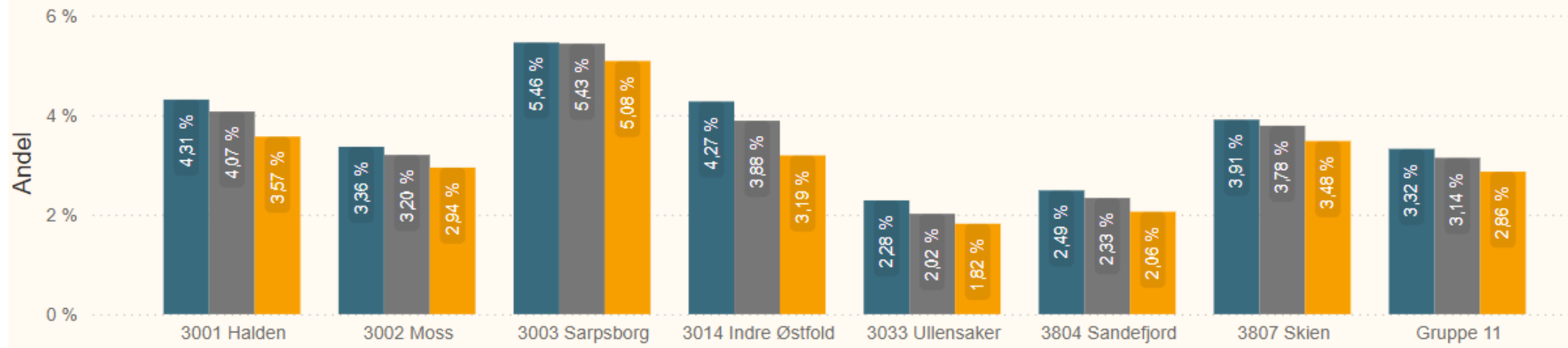
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Tiltak i barnevernet

Andel av innbyggerne 0-24 år med tiltak fra barnevernet

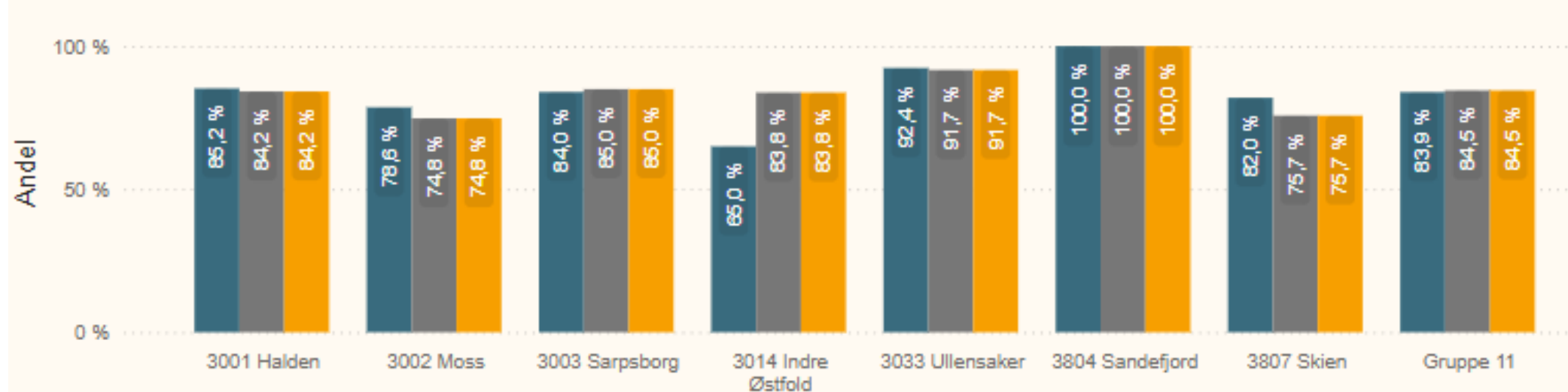
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Oppfølging for å sikre effekten av tiltakene

Andel barn med tiltaksplan med evaluert tiltaksplan

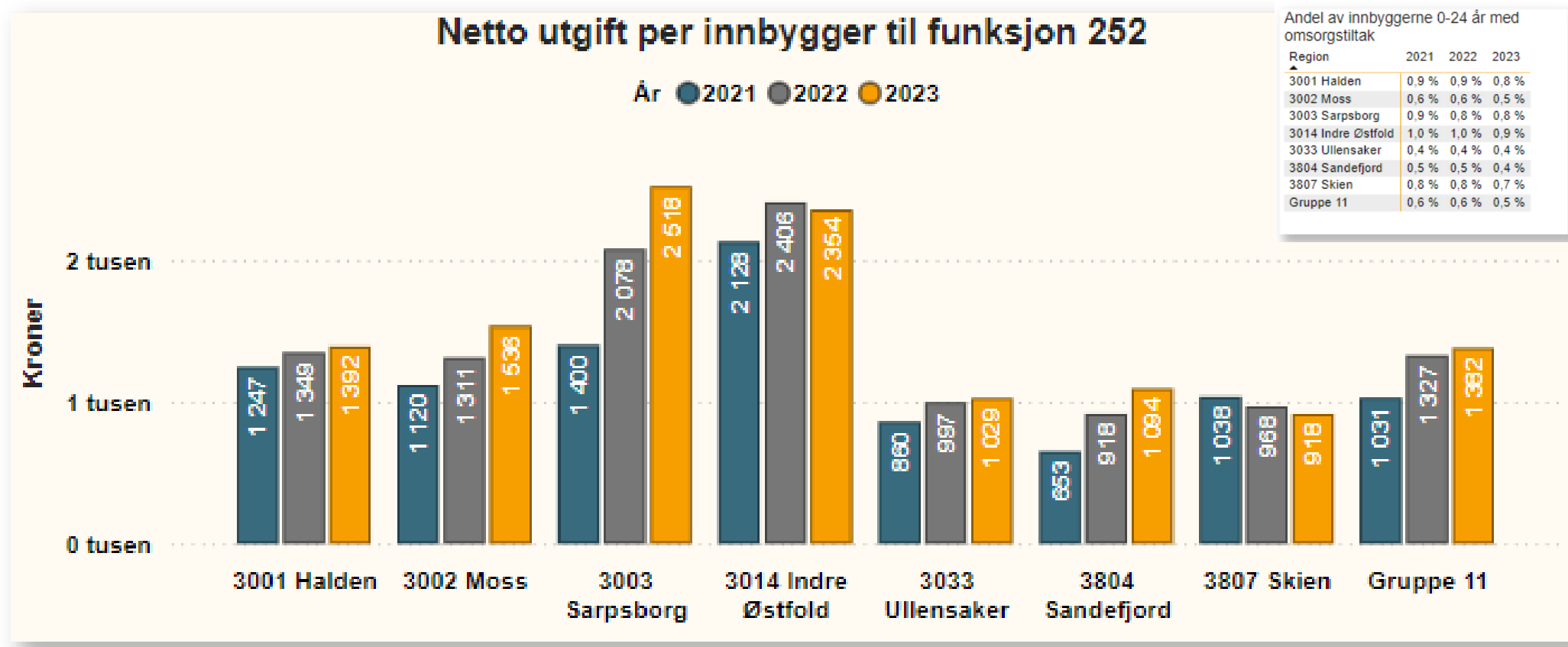
År ● 2021 ● 2022 ● 2023



Andel 0-24 år med hjelpetiltak

Region	2021	2022	2023
3001 Halden	3,4 %	3,2 %	2,8 %
3002 Moss	2,7 %	2,6 %	2,4 %
3003 Sarpsborg	4,6 %	4,6 %	4,3 %
3014 Indre Østfold	3,3 %	2,9 %	2,3 %
3033 Ullensaker	1,9 %	1,6 %	1,4 %
3804 Sandefjord	2,0 %	1,9 %	1,6 %
3807 Skien	3,1 %	3,0 %	2,8 %
Gruppe 11	2,7 %	2,6 %	2,3 %

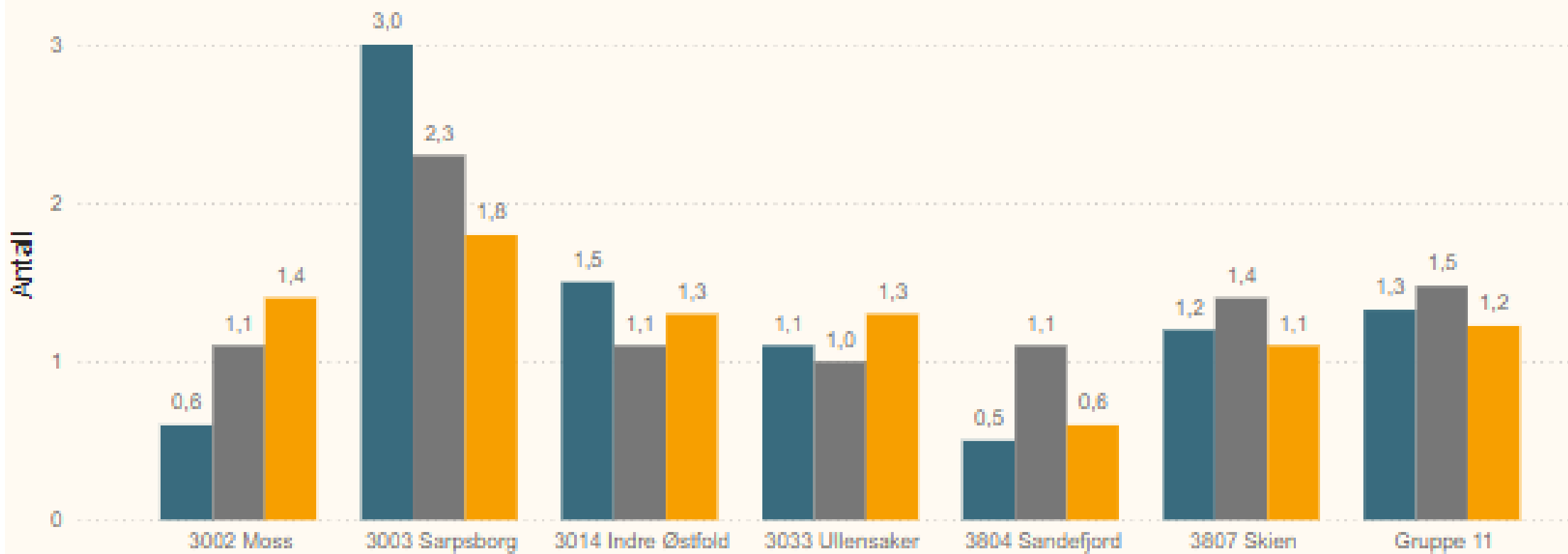
Omsorgstiltak



Akutt plasseringer

Akutt plasseringer per 1000 barn

År ● 2021 ● 2022 ● 2023

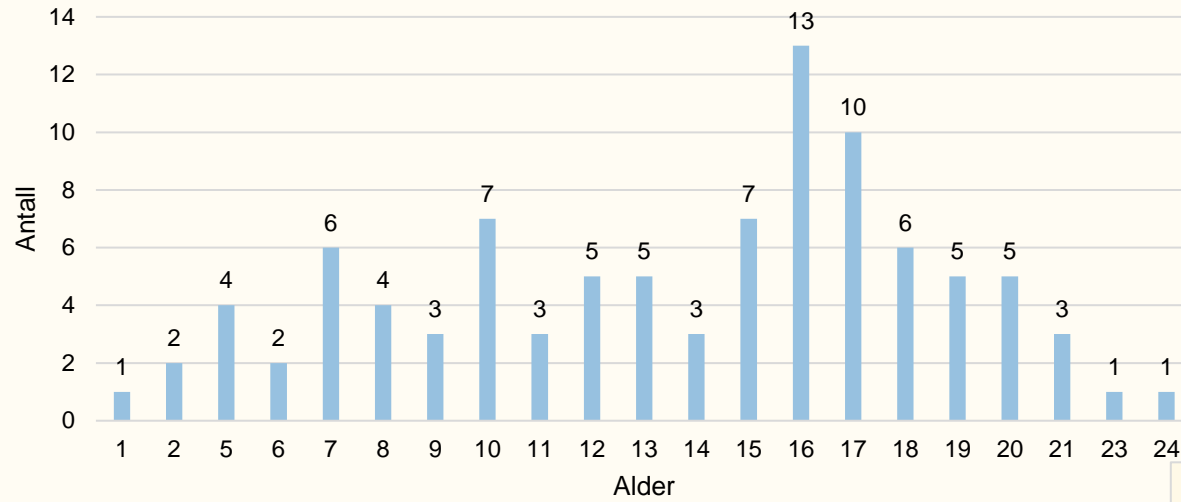


Type tiltak

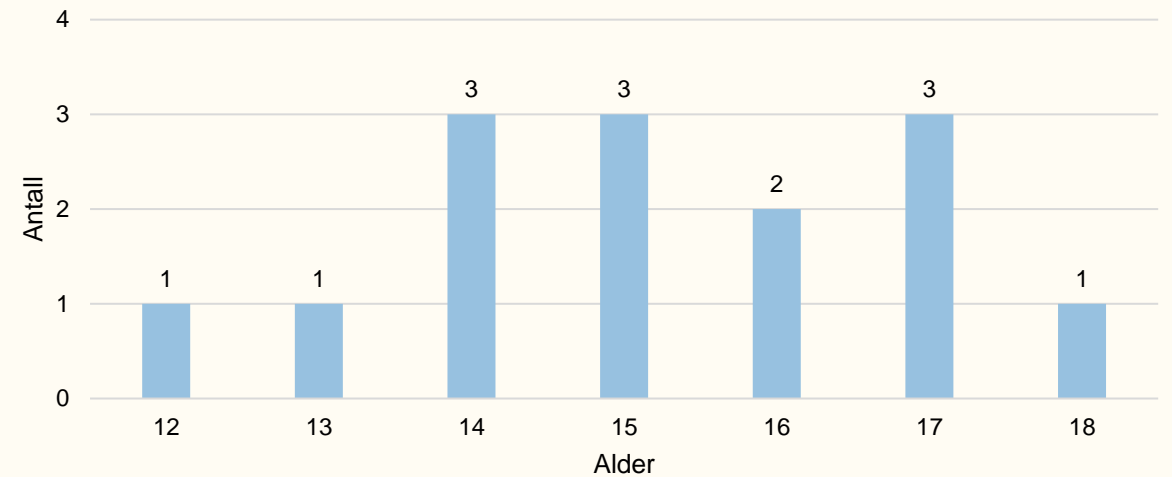
Tiltak	Antall
1. Barnevernsinstitusjoner	14
2. Fosterhjem og beredskapshjem	108
3. Hjemmebaserte tiltak	172
4. Barnehage, SFO og fritidstiltak	227
5. Tilsyn og kontroll	43
6. Nettverksmøter/samarbeid	116
7. Helsehjelp	3
8. Bolighjelp	8
Totalt	691

Tiltak fordelt på alder

Aldersfordeling for tiltak fosterhjem



Aldersfordeling for tiltak institusjon



Vurderinger – hovedutfordringer «i prioritert rekkefølge»

▶ Økonomisk utfordring

- ▶ Økte utgifter skyldes særlig prisvekst og økt bruk av eksterne leverandører. Behov for tiltak som reduserer kostnadene knyttet til omsorgstiltak og plasseringer.

▶ Sykefravær og turnover

- ▶ Høyt sykefravær og turnover påvirker kontinuiteten i tjenesten. Det må gjennomføres tiltak for å forbedre arbeidsmiljøet, inkludert implementering av kulturtiltak basert på 10-faktor undersøkelsen.

▶ Tverrfaglig samarbeid og samhandling

- ▶ Samarbeid mellom tjenester, særlig på tvers av oppveksttjenester, må styrkes. Implementering av prosjekt oppvekstreform og tverrfaglige samarbeidsteam vil være sentralt.

▶ Utfordringer med styringsdata

- ▶ Vanskeligheter med å følge opp eksisterende rutiner og styringsdata på grunn av arbeidsbelastning, sykefravær og turnover. Det anbefales systematisk oppfølging av rutiner for å sikre etterlevelse.

▶ Kultur og arbeidsmiljø

- ▶ Behov for å forbedre arbeidsmiljøet og relasjonene mellom ledelse og ansatte. Kulturbygging med fokus på å forbedre tillit, relasjoner og produktivitet bør prioriteres

Tiltak 1–3: Kulturtiltak, rutiner og styring

- ▶ Tiltak 1: Gjennomfør en kulturplan basert på 10-faktor undersøkelsen
 - ▶ Forbedring av relasjoner mellom ledelse og ansatte.
 - ▶ Fokus på positiv feedback og produktivitet.
 - ▶ Medarbeiderskap for alle
 - ▶ Regelmessige dialogmøter for å diskutere arbeidsmiljø og kultur.
- ▶ Tiltak 2: Systematisk oppfølging av rutiner
 - ▶ Månedlig gjennomgang av etterlevelse av rutiner og retningslinjer.
 - ▶ Bruk av teknologi for påminnelser om viktige rutiner som evalueringsfrister.
- ▶ Tiltak 3: Økt synlighet i kommunale beslutningsfora
 - ▶ Barnevernet deltar i flere tverrfaglige fora for å tydeliggjøre barnevernets strategiske rolle.

Tiltak 4–7: Implementering av oppvekstreformen

- ▶ Tiltak 4: Reduksjon i inngripende tiltak gjennom proaktiv og forebyggende innsats
 - ▶ Styrke forebyggende arbeid for å redusere behovet for plasseringstiltak, eksempelvis gjennom "Tett på".
 - ▶ Sett konkrete mål hva man kan forvente av tiltak knyttet til tidlig innsats. Eks: Tiltakene Tett på skal redusere inngripende tiltak med 10% ilt 2 år, tilsvarer 4 mill.
- ▶ Tiltak 5: Forbedring av samarbeid på tvers av tjenester
 - ▶ Etabler faste tverrfaglige samarbeidsteam som møtes jevnlig for å evaluere innsatsen.
- ▶ Tiltak 6: Aktiv bruk av gevinstplan og gevinstoppfølging
 - ▶ Økt egenproduksjon av forebyggende tiltak for å redusere kostnader til private leverandører.
- ▶ Tiltak 7: Bruk av innsatstrapp som planleggingsverktøy
 - ▶ Planlegging av tiltak langs innsatstrappen for å sikre tidlig innsats og redusere behov for inngripende tiltak.

Tiltak 8-10: Produktivitet og bemanning

- ▶ Tiltak 8: Redusere bruken av eksterne konsulenter
 - ▶ Styrke onboarding og mentorordninger for raskere integrering av nye ansatte.
 - ▶ Redusere innleie bemanning, overtid, vikarer og ekstrahjelp (11 mill). Sykelønnsrefusjoner på om lag 5,5 mill, betyr total innsparing på opptil 5,5 mil.
- ▶ Tiltak 9: Forbedre systemene for produktivitet
 - ▶ Individuelle produktivetsmål, kvartalsvise evalueringer, bruk av digitale verktøy som Visma Flyt Barnevern, kvartalsvise produktivitetsevalueringer, oppfølging og utvikling

Tiltak 10–12: Reduksjon i kostnader knyttet til tiltak

- ▶ Tiltak 10: Økt satsing på forebygging og egenproduksjon av tiltak
 - ▶ Styrke egne hjelpetiltak for å redusere avhengigheten av private leverandører.
 - ▶ => sikre bedre kvalitet og kontroll over tiltakene som tilbys barn og familier
- ▶ Tiltak 11: Tydeligere prioritering av tiltak
 - ▶ Halvårlige evalueringer for å sikre at tiltak fremmer barnets beste og er kostnadseffektive (effektvurdering, kostnadseffektivitet, individuelle behov, oppfølging og frister)
- ▶ Tiltak 12: Reduksjon av forsterkning i fosterhjem
 - ▶ Forsterkning utgjør 14 mill, mens grunnstøtten for fosterhjem er omtrent 12 mill. Tilpasse praksisen til den situasjonen Moss står i.

-
- ▶ Tiltak 13: Gjennomgå tiltak til innbyggere over 18 år og utarbeide strategi for overgang til selvstendighet.
 - ▶ Skal man bruke 2,2 mill for institusjons plass for en 18 åring? Kommer tre nye 18-åringer i 2025 vil beløpet utvides med minst 5,5 mill.
 - ▶ Halvårlige evalueringer for å sikre effektivitet og gevinstrealisering.
 - ▶ 2024: 21 myndige med aktivt fosterhjemstiltak. Ved å hjelpe 10 av disse til selvstendig liv utenfor fosterhjemmet og reforhandle to forsterkede fosterhjem til ordinære fosterhjem => besparelse 5 mill
 - ▶ Omgjøre fra fosterhjem til hybel for de 8 ekstra om blir myndige i 2025 > besparelse 2 mill
 - ▶ I 2026 vil 9 flere i fosterhjem bli myndige

 - ▶ Tiltak 14: Følge opp gevinster av prosjektene «Tett på» og «Familiekontakten»
 - ▶ Mål om at disse tiltakene vil redusere inntak i fosterhjem og institusjoner med 50%
 - ▶ => unngår årlig 7-12 fosterhjems plasser og 2-4 institusjons plassering, innsparing 8-15 mill, eks. fra Mobilt akutt team i bydels Søndre Nordstrand som viser at dette kan være realistisk.

Velferd på nye måter

Har vi et handlingsrom?



AGENDA KAUPANG

Agenda Kaupang bidrar til omstilling og utvikling av offentlig sektor. Vi bistår ledere og medarbeidere med faktabaserte beslutningsgrunnlag og effektivisering av prosesser. Agenda Kaupang gjennomfører analyser og rådgiving innen ledelsesutvikling, styring, økonomi, organisasjonsutvikling og digitalisering.